

Houten Clara

Hendrik Conscience, Edward Dujardin

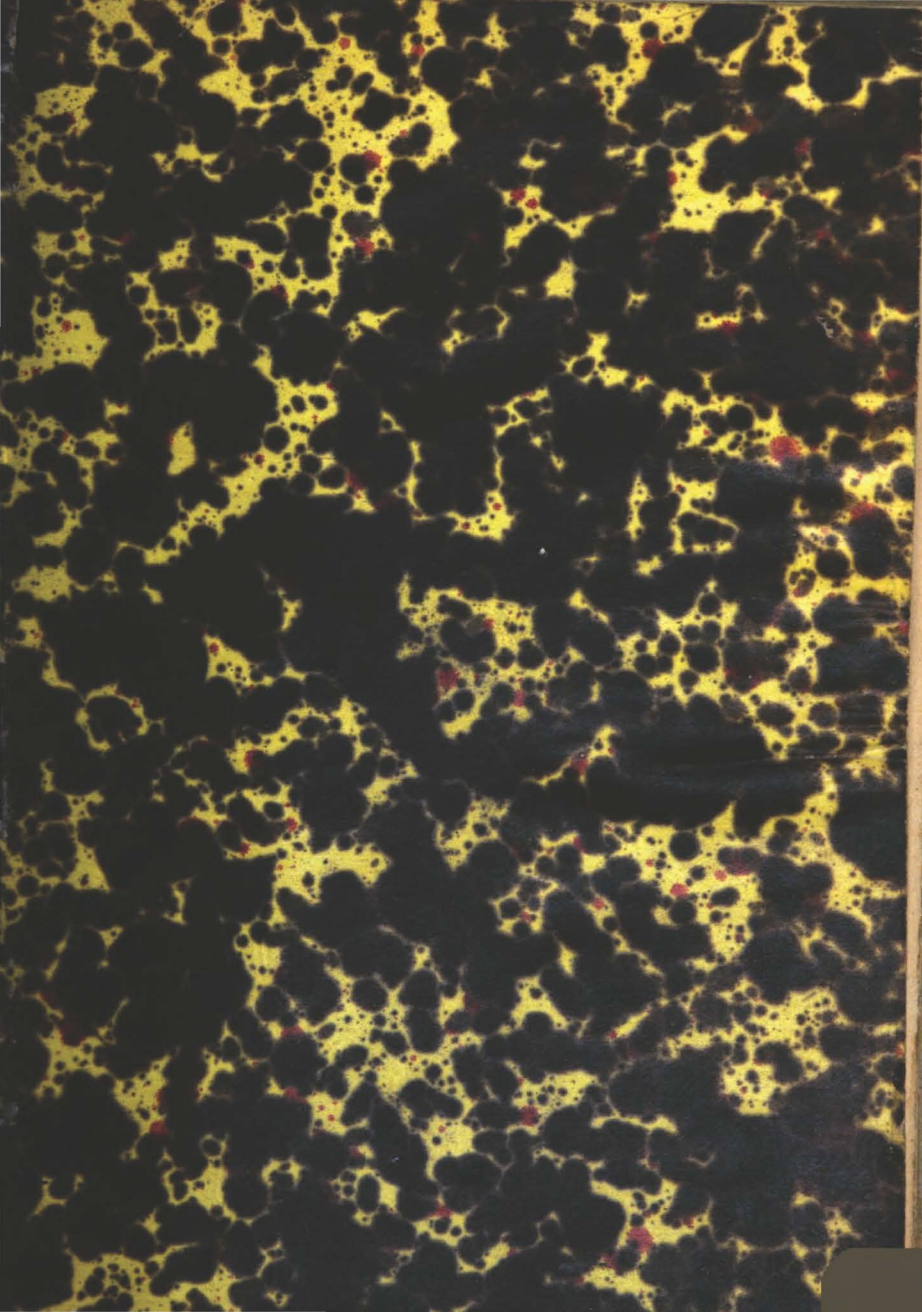
183

OTHEEK
LAERT.

UNIVERS

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50

Digitized by G

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

B. - L. 7043.

HOUTEN CLARA.

HOUTEN CLARA

DOOR

HENDRIK CONSCIENCE.

MET VIER PLATEN DOOR ED. DUJARDIN.

—
Tweede Uitgaf.
—

ANTWERPEN,

DRUKKERY VAN J. P. VAN DIEREN EN COMP., COPPENOL-STRAET.

1885

I.

Myne nichte Frederika, die kleine lieve, — God zy haer arm zieltje genadig, — vroeg my dikwyls met tranende oogen, waerom hare gezellinnen in de school altyd spottend zegden : « Gy staet daer gelyk een' Houten Cleer. » Zy wist zoo goed als ik dat Houten Clara de naem is van een beeld dat aen den trap in het Maegdenhuis te Antwerpen staet ; maer zy zou geerne van my geweten hebben, wie die Clara geweest is en wat haer naem beteekent. Ik kon alsdan aen haer verlangen niet voldoen, en moest ze telkens ongetroost en zonder antwoord laten.

Lang rustte myn nichtje reeds op het kerkhof te Stuivenberg, en reeds was het kruisken op haer graf vergaen en verdwenen, als ik, door een dichterlyk gevoel gedreven,

met ernst en aenhoudendheid de oude volkssagen myner vaderstad begon op te zoeken, en dan ook vernam wie Houten Clara of Houten Cleer, — zoo als de Antwerpenaers zeggen, — geweest is. Deze geschiedenis, die korts na de inneming van Antwerpen, door den hertog van Parma, aenvang neemt, gelykt in het geheel niet aan eene volksver- telling, en men mag daerop met regt vermoeden, dat eene ware gebeurtenis haer ten gronde ligt. Hoe het zy, wat ik verhalen ga is de aeneenschakeling en de vrye bewerking van hetgene ik, broksgewyze, uit den mond van verschil- lende oude lieden heb mogen hooren.

Op eenen lentedag van het jaer 1589, toen de wees- meiskens uit het Maegdenhuis in de Gasthuisstraet, met hare Moeder of Bestierster gingen wandelen, blikten velen omhoog naer het venster der nevenstaende wooning, en wezen elkander met nieuwsgierigheid eene ryke vrouw, die daer, van achter de vensterruiten, op haer stond te staren.

« Zie, dat is nu de ryke Segnora, die nevens ons Huis komt wonen » zegde de eene.

« Ik weet hoe zy heet! » riep eene andere. « Het is de gravin d'Almata (*) en zy komt uit Spanje. »

(*) Deze naem wordt in 't Spaensch geschreven *de Almata*.

« Ja, en van wie weet gy dat? » vroeg eene derde.

« Ik heb het Moeder aen Zuster Monica hooren zeggen, — en de ryke Segnora is geene Spaensche; gy ziet immers wel dat zy blauwe oogen heeft en blond haer? Neen, het is eene jonkvrouw uit Antwerpen, die getrouwd is met eenen ryken Spanjaerd. »

« Hoort Trees de beuzelaerster (*) weêr leugenen verzinnen! » lachte eene der aenhoorsters.

« Vraag het liever aen Houten Claer; die stond er ook by..... Eh, pst, Houten Claer! Houten Claer! »

Op dezen roep keerde de Moeder van het Maegdenhuis het hoofd om, en bemerkte dat eenige harer meiskens naer het venster der heerenwooning stonden te kyken, terwyl zy bezig was met de anderen in reijen te schikken. Met eenen strengen oogslag dreef zy de nieuwsgierige klappyen in den stoet, nam met byzondere voorliefde een der meisjes by de hand; en, zelf met hare beschermeling voortstappende, gaf zy teeken tot het vertrek.

« Alweêr Houten Claer! » zegde Trees de beuzelaerster, « het suikerkind, och arme, dat het maer niet in stukken valle! »

« Eh, Anne-Moeijal, zie hoe hoogmoedig en hoe styf ze

(*) Beuzelen beteekent te Antwerpen zoo veel als leugenen verdichten en onwaerheden verzinnen, doch zonder boos inzicht en alleenlyk uit scherts.

daer nu weder aen de hand der Moeder gaet, met haren bezemstok in den rug! Ze heeft weër over hare taek gewerkt, de mouwveegster!»

«Zwyg maer van Houten Claer, gy altermael» viel lange Mie de snapster in de rede «zy kan weër een nieuw liedeken. Och, het is zoo schoon! Het gaet zoo :

Godt groet u faver bloeme
Maria Maghet fyn.

En zy zal het ons namiddag leeren; en dat nog al by de clavecimbel! Ik gaf wel twee vingeren myner linkerhand, dat ik op de clavecimbel mogt kunnen spelen gelyk Houten Claer.»

«Ja, dat is goed; waerom moet zy dan altyd het liefkind zyn, alsof zy geene weeze ware gelyk wy? Waerom is zy dan zoo hoogmoedig?»

«Hoogmoedig, zy? Wel, Beuzelaerster, zy is de vriendschap en de zoetheid zelven.»

Misschien zouden de meeste meiskens gedurende langen tyd op de kap van Houten Claer hare tongen hebben laten gaen; maer nu kwam daer een hupsch en schoon jongeling op een brieschend peerd aengerend, en de meisjes hadden werks genoeg met dien te bezien en daerover elkander hare uiteenloopende bemerkingen mede te deelen.

Terwyl de weeskinderen met langzamen tred in de

Gasthuisstraet voortstapten, stond de edelvrouw nog altyd achter het venster, met onvasten blik en droomend in de straet te staren. Alles in haer getuigde van eene diepe kwyndroefheid, zoo wel de doorschynende blankheid harer wangen en de trage blik harer blauwe oogen als hare zeldzame en statige bewegingen. Ondanks haren ouderdom, want zy mogt wel boven de dertig jaren tellen, was zy een schoon en treffend vrouwenbeeld.

Als de Segnora alzoo byna een vierendeel uers beweegloos by het venster had gestaen, werd de eene deur der kamer zachtjes geopend en een man stak zyn hoofd als een bespieder binnen.

De vrouw zich niet verroerende, trad de man de kamer in zonder eenig gerucht te maken, doch ook zonder oogschynelyk te willen verrassen. Hy ging tot de Segnora en sloeg met nieuwsgierigheid eenen vlugtigen blik over haren schouder door de vensterruiten. Bevreugd, omdat hy niets in de straet bemerkte, ging hy eenige stappen ter zyde, zette zich in eenen stoel en sprak van daer tot de edelvrouw :

« Altyd even droef, Catalina? Gy bedroogt my dan, toen gy my onophoudend zegdet, dat de lucht der Nederlanden u verkwikken zou? Nu zyn wy reeds hier sedert vyftien volle dagen, en in stede dat het verblyf in uwe geboortestad u verheuge, is integendeel van uw aengezigt de heldere

lach verdwenen die er gedurende onze reize zoo troostend op glimde. Ik betreur zeer dat ik uwe smeekingen zoo ligtelyk verhoorde; want gewis, de gloeiende spaensche hemel is gezonder en blyder dan het nevelachtige mistwelfsel dat hier onverpoosd als eene looden kap op de aerde drukt. — In der waarheid, Catalina, myne liefde tot u moest groot zyn, om zulke gevaerlyke reize te ondernemen en een land te bezoeken, waer ik vriend en magen door vuer en degen vernielen zag; maer ik hoopte dat gy deze opoffering ten minste door teekens van herleving en van vreugde zoudt beloonen. Eilaes, gy schynt ongevoeliger dan te voren; buiten de bezoeken, die wy te samen by uwe bloedverwanten hebben afgelegd, hebt gy deze wooning nog niet willen verlaten? »

Deze laetste woorden waren de edelvrouw op eenen zonderlingen toon van ondervraging toegestuurd. Zy sloeg de oogen nederwaerts en bleef sprakeloos staen, als iemand dien de schaemte ontstelt.

Haer echtgenoot hernam met eene gemaekte koelheid :

« Neen, Segnora, gy hebt deze wooning nog niet verlaten. Zelfs niet gisteren, tegen het vallen van den avond, na dat ik vertrokken was om Don Fabricio te gaen opzoeken, — zelfs alsdan zyt ge niet uitgegaen met uwe Dwene, — die ik alweder hier niet zie? »

« Calisto ! Calisto ! » zuchtte de edelvrouw « waerom

bespiedt gy myne minste stappen? Gy vraegt my waerom ik onder den hemel van Nederland niet herleef? Het is vryheid welke ik hier kwam zoeken — en, eilaes, de slaverny heeft my hier ook gevolgd. Het is noch de nederlandsche lucht, noch de vlaemsche zon die my verkwikken kan. De nederlandsche vryheid moet ik genieten; en indien gy my dezelve even wreed blyft ontzeggen, indien gy altyd, zoo als in het verstikkend Spanje, betaelde afspieders rondom uwe echtgenote blyft plaetsen, — verwacht dan geene beternis in mynen toestand, Segnor. Het is nutteloos een beter oord te zoeken, ik zal verkwynen overal waer slaverny my neêrdukt. »

Terwyl de edelvrouw met eene slecht bedwongene spytigheid aldus antwoordde, bezag de graef d'Almata haer diep in de oogen en een zichtbare twyfellach bewoog zyne lippen. Hy vroeg :

« Zou de Segnora wel de goedheid willen hebben, aen haren man te zeggen waer zy gisteren, tusschen licht en donker, met hare Dwene geweest is? »

« Op de Grootte Markt, Calisto. »

« Mag ik ook weten, Catalina, wat gy daer in een huis van zeer nederig voorkomen gingt doen? »

« Och God, Calisto, op welken toon ondervraegt gy my! »

« Het ware veel eenvoudiger, Catalina, my in eens te zeggen wat ik verlang te weten. »

« Welnu, ik was uitgegaen om in vryheid de avondlucht te genieten, — in vryheid, verstaet gy, Calisto? — Op de Groote Markt herinnerde ik my, dat aldaer eene oude dienstmaegd myns vaders woonde, en ik wilde haer nog eens zien. Zy was het die my ter schole geleidde toen ik nog een kind was. Maer het is nu reeds acht jaren geleden dat wy Nederland verlaten hebben; de oude dienstmeid is sedert lang verhuisd en verdwenen: niemand weet waer zy verbleven is. Wat is er dan te verdenken in zulke eenvoudige daed? »

« Des te beter, Catalina. Ik zelf zal u helpen zoeken, indien gy wilt. Hoe heet de oude dienstmaegd? »

Een hevig rood kleurde het bleeke voorhoofd der edelvrouw, en het was slechts na een oogenblik bepeinzens, dat zy stamelend antwoordde :

« Zy heet..... Anna De Zwart. »

« Ha! » herhaelde de graef d'Almata met ongeloof « zy heet Anna De Zwart! Het is wel, Segnora, misschien hebt gy haren naem vergeten, want het is toch reeds zoo lang geleden, niet waer? »

« Calisto! » riep de edelvrouw, met pyn en gramschap « Ik verbied u aldus tot my te spreken! Indien het waer is, dat uw yverzuchtig gemoed u mistrouwen inboezemt over uwe echtgenote, zoo is het u niet toegelaten, Segnor d'Almata, het bloed van uwen ouden wapenmakker in zyne

dochter te vernederen. Eerbiedig in my oen eedien stam der Ghyseghems, wien gy het behoud uws levens te danken hebt! »

« Uw vader, Juan Van Ghyseghem, myn wapenmaker en redder, — gy ziet, Segnora, dat ik het niet vergeten heb, — heeft u aen myne zorg toevertrouwd. Ik vervul den heiligen pligt des huwelyks — en wat gy ook zeggen of doen moget, Catalina, ik wil en zal ontdekken wat gy hier in Nederland komt zoeken, dat ik niet weten mag. Ik beken geerne dat myn gedrag u pynlyk vallen moet indien ge vry zyt van allen blaem, en ik verklaer u nog liever, dat ik u voor eerbaer en trouw aenzie; maer waken moet ik over u; het hart bedriegt somwylen, en in het onverbrekelyk geheim, waerin gy u besluit, ligt misschien een dreigend gevaer. Gy ziet dat ik ten minste onbewimpeld spreek, — omdat ik het regt op myne zyde heb. Gy, Catalina, kunt zoo veel ten uwen lof niet zeggen, want wie zich verbergt en verduikt moet weten waerom hy het doet. »

De Segnora gevoelde een diep berouw over hare haestigheid, en gansch was hare gramschap verdwenen onder den invloed der laetste woorden des graefs. Zy naderde hem met stillen glimlach op het gelaet en eene traen in elk oog. Hem de hand met teederheid aenvattende, sprak zy biddend :

« Goede Calisto, vergeef my, ik heb ongelyk. Maer ook,

waerom my zulk mistrouwen getoond? Waerom my over eene onbeduidende zaek ondervraegd als eene beschuldigde die voor haren regter staet? Gy verlangt dat ik vrolyk en levendig zy, dat ik u vriendschap toone en u eene blyschapwekkende gezellinne worde? Welaen, houd op my te bespieden; vergun my de vryheid, welke de andere vrouwen in de Nederlanden genieten, en gy zult zien hoe dankbaer ik u beminnen zal, niet alleen als eenen teêrgeliefden echtgenoot, maer tevens als mynen weldoener, als den redder myns levens! »

« Ik weet niet, Catalina, hoe gy zoo dweepen kunt met het gedacht dat gy in slaverny zoudt leven. Ik bespied u niet; maer waerom verwekt gy ergwaen in my, met bedektelyk uit te gaen, zonder myne wete en zonder het my te zeggen? Myn dienaer Domingo zag u gisteren op den dorpel van het huis op de Groote Markt met eene vrouw spreken; is er iets natuerlyker dan dat hy my het kome zeggen? — Mogt ik alle mistrouwen uit mynen boezem bannen! Ik vraeg niet beter; maer hetzy het voortkome uit het spaensche bloed dat in myne aderen stroomt, of dat het zyne redenen in uw raedselachtig gedrag hebbe, Catalina, altyd is het waer dat ik niet bevredigd ben, en het nooit zal zyn, vooraleer ik van u zelve de verklaring hebbe bekomen van een geheim dat gy loochent te bestaen — en dat toch bestaet. Ik ben overtuigd dat gy niets kwaeds

plegen kunt, Catalina; maer ik ben mensch..... en wat meer is, ik ben Spanjaerd. Wees ook grootmoedig, en vergeet dit toch zoo dikwyls niet. »

« Calisto, Calisto, kondet gy in myn hart lezen! Vooral-
eer ik te kort bleve aen de liefde en dankbaerheid die ik
u verschuldigd ben, zou ik honderdmael de marteldood
onderstaen. Och! uwe verdenking verengt my den boezem;
heb toch medelyden met my! »

« Nu, myne arme Catalina, treur niet, het is alweder
gedaen. Laet ons deze pynlyke samenspraek afbreken. Blyf
met God, lieve! Binnen een half uer moeten wy by de Segnora
de Beza de Santa-Cruz, het beloofde bezoek afleggen. Ik
hoop dat uwe Dwene terug zal zyn om u te vergezellen. »

Dit zeggende kuste hy zeer liefderyk de hand zyn-
er echtgenote en verliet de kamer.

De edelvrouw viel afgemat in eenen zetel en legde hare
twee handen aen haer voorhoofd; zy moest in dit oogenblik
hevige smarten doorstaen, want al hare leden sidderden
koortsig. Welhaest rolden eenige glinsterende waterpeer-
len van onder hare handen, en bittere zuchten stegen op
uit haren verkropten boezem. Ongetwyfeld worstelde de
ongelukkige Segnora tegen een lot dat zy in geener wyze
kon ontwyken, vermits zy korts daerna met besluit en moed
zich oprigtte en de tranen van hare wangen vaegde. Zelfs
verscheen er nu eene uitdrukking op haer gelaet, die naer

eenen glimlach van verlangen zweemde, — en, tot den muer der kamer gaende, klopte zy er drymael met de hand tegen. Even gauw hoorde men achter den muer het gerucht van eenen stoel en daerby de haestige stappen van iemand, die misschien reeds lang op dit teeken had gewacht.

Weinig tyds daarna trad er eene oude vrouw met omzigtigheid in de kamer. De Segnora stond op zonder spreken, deed alle deuren zachtjes open en dan weder toe, waerna zy de Dwene by de hand greep en stilzwygend tot in den hoek der kamer by het venster geleidde. Met verdoofde en byna onhoorbare stemme sprak zy dan tot de oude vrouw, terwyl op haer gelaet de uitdrukking eener verrukkende hoop begon te glansen :

« Welnu, Ines, goede Ines, hebt gy eindelyk iets ontdekt? Weet gy waer Anna Canteels verbleven is? »

« Ja, ik weet nu waer zy hier in de stad woont, Segnora. »

« ô, God, eiffdelyk toch eens! Ha! dit verligt myne smart..... wat ben ik blyde, lieve Ines! »

« Gy zult nog veel blyder zyn, Segnora, als ik u zal gezegd hebben wat ik nog meer vernomen heb? »

« Wat? wat, Ines? Zoudt gy..... »

De oude Dwene bragt, met helderen glimlach, haren vinger op den mond en sprak suizend, in het oor der edelvrouw :

« Dank God, ik weet ook waer *zy* zich bevindt. »

Het woord *zy*, met nadruk uitgesproken, moest voor de edelvrouw eene zeer duidelyke beteekenis hebben ; want *zy* sprong lachend en toch bevend regt en riep, terwyl *zy* zigthaer geweld deed om hare ontsteltenis te bedwingen :

« *Zy? Zy?* »

« Ja, Segnora, *zy* leeft en is slechts eenige stappen van u verwyderd. »

« Ach, hoe doet ge my lyden, Ines! Spreek toch met klaerheid ; ik durf aen zulk onverwacht geluk niet gelooven. »

« Twyfel niet langer, Segnora : *zy*, die wy zoeken, — niet de oude, de andere, — is niet verre van hier. »

Eene hevige ontsteltenis beving de edelvrouw by deze volle bevestiging van hetgeen *zy* nauwlyks had durven hopen ; bleekheid en gloed wisselden elkander af op haer gelaet, en welligt gevoelde *zy* hare krachten verminderen, want *zy* leunde tegen' den marmeren pyler der schouw. Aldus byna magteloos zuchtte, *zy* smeekend :

« Waer? Waer leeft *zy*? Ach, ondersteun my, goede Ines, het is my alsof ik bezwymen ging..... Neen, het is gedaen, geloof ik..... Zeg, gauw, waer is *zy*? »

« Wacht wat, Segnora, tot dat uwe zinnen teruggekeerd zyn ; een oogenblik slechts..... de blydschap over het gelukkig nieuws schokt u al te zeer..... *gy* zoudt misschien de tyding welke ik u mededeelen moet, niet doorstaen. »

« Welaen, wreede pynigster, bezie my! Ik beef, niet waer? maer kracht ontbreekt my toch niet meer. Zeg, van welke tyding spreekt gy? Moet ik uit uwen mond myn vonnis dan vernemen in stede der redding, welke gy my beloofdet? »

« Ach, arme Segnora, gy dwaelt. Houd u stil en koelbloedig, ik zal u zeggen waer zy is. »

By deze woorden ging de Dwene tot den overstaenden muer der kamer, en terwyl zy met den vinger naer een onvatbaer geluid scheen te wyzen, zegde zy geheel geheimzinnig :

« Segnora, de Weesmeiskens uit het huis hiernevens zyn daer aenstonds met hare Moeder van de wandeling teruggekeerd. Hoort gy niet, hoe hare stemmen van op de plaets achter dezen muer weërgalmen? »

« Ja, Ines, ik hoor ze dagelyks zoo..... maer, o hemel, wat wilt gy zeggen? »

« Zy is daer, tusschen de Weesmeiskens, Segnora; en welligt klinkt hare stem op dit oogenblik in uw oor! »

« God, is het mogelyk! » riep de edelvrouw met onvoorzigtige kracht « zy zou daer zyn, zoo dicht by my! »

En als voortgetogen door een onweërstaenbaer gevoel, liep zy naer den muer en legde haer hoofd ertegen, terwyl de uitdrukking der zaligheid en de spanning der angstige aendacht zich op haer gelaet vermengden.

Lang bleef zy aldus met zoeten lach stilzwygend luisteren, tot dat deze rustige houding haer jagend bloed verkoeld had en hare geschokte zenuwen allengs had ontspannen. Daerenboven, sedert een oogenblik had alle geluid van stemmen opgehouden, waarschylyk omdat men de Weesmeiskens van de opene plaets naer hare werkzalen had doen gaen.

De edelvrouw keerde, nog gansch vervuld met blydschap, tot de wachtende Dwene terug, en zich nevens haer nederzettende, vroeg zy met zeer beperkte stemme :

« Och, lieve Ines, vertel my toch, hoe gy my in eens met zoo veel geluk hebt kunnen overladen; hoe het God beliefd heeft u zigthaer te geleiden in uwe opzoeking? Gy zyt wel zeker, dat men u niet bedrogen heeft, niet waer? — ô, ik stierf ervan! »

« Luister dan met geduld op myn verhael, Signora. De tyd is kostelyk, want Domingo heeft my by het inkomen gezegd, dat gy met den heer Graef straks zult uitgaen. »

« Het is waer wat Domingo zegde; ô, haest u dan! »

« Welaen. Nu wist ik heden niet meer waer gaen of tot wien te spreken. Geen wonder, Signora, het duert al vyftien dagen, dit nutteloos zoeken. Zoo meende ik alweder onverrichter zake tot u te komen, toen my eene oude vrouw, die vóór uw huwelyk dikwyls in het huis van mynheer graef d'Almata gewerkt en geschuerd had, my

op de straet aensprak en my naer tyding van u vroeg. Gy kent ze nog wel, Segnora, dewyl zy ook by uwen vader arbeidde. »

« Meent gy Theresia Costerlings? »

« Ja, die zelfde. Van woord tot woord bragt ik de samenspraak op Anna Canteels, — en ik vernam van Theresia dat zy op eene geheel slechte baen geraekt was en eindelyk eenen soldaet getrouwd had; alsook dat zy nu in de Kloosterstraet eene kamer van een klein huisje bewoont. Vol vreugde begaf ik my naer het Spaensch Kwartier en ontdekte dan ook, doch met vele moeite, de wooning van Anna Canteels. Och arme, Segnora, dit mensch is te beklaggen: — uitgemergeld en geel als een geraemte, morsig en onzindelyk, het is nauwelyks te gelooven! Eventwel moet het harte by die ongelukkige soldatenvrouw nog goed zyn; want zoohaest ik haer van u sprak borsten de tranen uit hare oogen en zy smeekte zuchtend om vergiffenis. Uit haer vernam ik dan, hoe zy *haer* gedurende eenige jaren by eenen boer had doen verplegen en opvoeden van den schat dien gy haer gelaten hebt. Later is Anna Canteels versukkeld en in kennis geraekt met soldaten, die haer tot slecht leven en tot verkwisting hebben verleid. Zy heeft er dan eenen uit den hoop getrouwd, — en waerschynt den kwaedaerdigsten; — want hy heeft haer met slagen en allerlei mishandelingen den schat ontworpen welke haer

toevertrouwd was. Eventwel heeft zy dien niet afgestaen dan op voorwaerde dat men het lot en het behoud van *haer* zou verzekeren. Het is eene al te lange geschiedenis, te vertellen hoe zy een droevig verhael van eenen gesneuvelden krygsman en een afgebrand dorp uitgevonden hebben om *haer*, door voorspraek van ryke lieden dezer stad, in het Weezenhuis te doen aenveerden. — Dit zy voor t' avond. — Althans *zy* bevindt zich, hiernevens onze wooning, in het Maegdenhuis en men noemt haer daer, onder de meiskens, met den bynaem van Houten Claer. »

« Houten Claer! een spotnaem! aen haer! God, is zy misschien een voorwerp van vervolging? »

« Och neen, Signora, men noemt haer zoo omdat zy de gewoonte heeft altyd styf en regtop te gaen; het schynt dat elk Weesmeisken aldus eenen bynaem van hare gezellinnen heeft gekregèn; — diensvolgens zal *Houten Claer* misschien nog wel van de schoonsten zyn. — Maer laet my toch voortgaen, ik hoor reeds beweging daer beneden. Kom hier, voor den spiegel, Signora, dat ik u helpe in uwen opschik; ik zal intusschen voortgaen. — Dat stille spreken is toch lastig, het versmacht my byna. — Alzoo ik nu nog met de weenende Anna Canteels sprekende was, ging de deur open en een afgryselijke soldaet met lange knevels en barsch aengezigt trad al zwymelende in de kamer. Het was haer man : die dronke kerel bezag my met

wantrouwenden blik en scheen in gramschap op te bruisen als hy bemerkte dat er tranen over de wangen zyner vrouw rolden. Met woest geweld rukte hy haer van den stoel en trok ze in eenen hoek, waer hy, al vloekende, de verklaring van de oorzaak myner tegenwoordigheid afeischte. De arme Anna weêrstond hem een oogenblik, maer wreede mishandelingen dwongen haer even gauw tot bekentenis. Dan raesde de verwoede soldaet van belooning en van geld, tot dat ik alles wat myne tessehe bevatte voor hem had uitgestort. Ik heb hem beloofd dat ik hem wekelyks eene gifte doen zal. Hy is gansch getemd, want..... Luister, Segnora, daer hoor ik den graef d'Almata den trap opkomen. Gelukkiglyk dat gy gereed zyt om uit te gaen. »

Inderdaed, de graef trad met vriendelyk aengezigt binnen en bleef nog een oogenblik by den spiegel staen wachten, tot dat zyne echtgenote haren opschik gansch voltooid had. Met verwondering en blydschap zag hy dat hare oogen met het vuer van een nieuw leven blonken en zelfs dikwyls met eene liefderyke uitdrukking in de zynen vielen. Hy waende daerin een gevoel van dankbaerheid voor zyn toegevend gedrag van 's morgens te zien, en verheugde zich over den ongemeen zoeten aanblik zyner vrouw. Hy vatte welhaest hare hand en beide verlieten de kamer, om de Segnora de Beza de Santa-Cruz te gaen bezoeken.

II.

Des anderendaegs ontwaekte de gravin d'Almata veel vroeger dan naer gewoonte. Hare Dwene zelve was nog niet opgestaen, als de edelvrouw reeds het bedde had verlaten en zich zelve had begonnen aen te kleeden om uit te gaen. Zigtbaer was het, aen den bestendigen lach op hare lippen en aen de haestigheid harer bewegingen, dat vrolyk ongeduld haer aendreef.

Toen de Dwene in hare kamer trad was haer opschik byna gansch voltooid. De oude dienstmaegd zag daerin een verwyf tegen hare slaperigheid en begon met sprakelooze spyt het een en ander voorwerp te schikken; maer de gravinne keerde zich schertsend tot haer en riep :

« Nu, Ines, wees niet spytig, lieve; de blydschap heeft my ten bedde uitgejaegd. Gy hebt u gisteren zoodanig voor my vermoeid; het is uit erkenenis voor uwe dienstveerdigheid dat ik u niet wekken wilde. »

Zy naderde geheimzinniglyk tot de reeds getrooste Dwene, vatte haer by de hand, en ze in eenen hoek der kamer geleid hebbende, sprak zy, als van vreugde vervoerd, doch met teruggehoudene stemme tot haer :

« Ines, ik ga ze zien! ik mag ze bezoeken! Myn hart jaegt zoo vrolyk; het is alsof een nieuw leven met het bloed door myne aderen vlood. Kom, help my nog wat, ik weet niet wat ik doe van blydschap en haest. »

De verwonderde Dwene gehoorzaamde en zegde onder-tusschen met twyfel :

« En de graef d'Almata, Signora? Zal die zich niet schrikkelyk verstooren, als gy nogmaels zonder zyne wete en ondanks zyn verbod uwe wooning verlaet? »

« Hy weet het, Ines; hy heeft het my toegelaten. »

« Zoo! en is het zeker, Signora, dat dit oorlof u regtzinniglyk werd gegeven? »

« Gansch zeker; gy kunt niet gelooven hoe goedhartig, hoe vertrouwend en hoe teeder hy gisteren voor my was. Ik begryp dien plotselingen ommekeer nog niet. »

« Ik wel, Signora. De graef bemint u uitermate. Het is nu acht jaren lang dat gy kwynt en al zyne bewyzen van

genegenheid met onverwinnelyke treurnis beantwoordt. Gisteren, toen ik u de blyde tyding bragt, begonnen uwe oogen van levensvuer te vonkelen, eene warme kleur beroosde uwe wangen, uwe stem werd zoet en klaer als een snarentoon. Gy waert schoon, Segnora, schoon, lachend en statig. Hy die u bemint en lief heeft, hy kon toch aen de bekoring ook niet weërstaen; — en daerby, Segnora, hebt gy zelve niet tot hem met meer vrolykheid, met meer teederheid dan ooit gesproken? »

« Hoe diep ziet gy toch in de harten, Ines! Ja zoo is het : na vyftien dagen van wanhoop en van tranen, was ik nu zoo zeer door vreugde vervuld, dat alles wat ik zegde uit mynen mond vloeide met eene zoete geestigheid en met eene indringende vriendschap, welke den graef tot het toppunt van geluk opvoerden. Als ik hem, dan, in den loop onzer blyde redekavelingen, de begeerte uitdrukte om het Maegdenhuis te bezoeken, onder voorwendsel van naer wat schoone kant uit te zien, omhelsde hy my met uitstorting des harten en zegde : « Ga, lieve Catalina, alle mistrouwen is verdwenen, verberg u niet meer voor my; ik weet wel dat het slechts eene zucht naer vryheid is die u zoo geheimzinnig handelen doet, omdat gy denkt dat ik u bespied. Blyf altyd zoo vrolyk; wees altyd zoo goed, en ga voorts waer gy wilt. Uwe edele inborst en uwe eerbare fierheid zyn my genoegzame

waerborgen tegen de onrustige bekommernis van myn castiljaensch gemoed. »

Een zucht ontsnapte de borst der Dwene; zy sprak met opgehevene handen :

« En het is zulk een man, de goedheid, de liefde zelve, dien wy bedriegen moeten! God vergeve het ons, Segnora; wy doen groot kwaed! »

De edelvrouw liet het hoofd op de borst vallen, en scheen neêrgedrukt onder de bemerking der Dwene. Na een oogenblik sprak zy op droeven toon :

« Wy doen kwaed, zegt gy? Eilaes, het is waer mischien; maer is er mogelykheid om dit noodlot te ontvlugten? Ik ben onschuldig, gy weet het, — en ik stierve van schaemte vooraleer een enkel onedel gedacht in mynen boezem toe te laten..... en toch moet ik lyden en onder de verdenking gebukt gaen. »

Zy zweeg een oogenblik en voegde dan by hare rede :

« Zou ik hem alles verklaren, Ines? »

« ô, Wat zegt gy daer, Segnora! »

« Ziet gy, Ines, ik bemin den graef, zoowel door inspraek van myn hart als door eene grenslooze dankbaerheid. De overtuiging dat ik hem bedrieg, is my eene helle van pyn en wroeging : er zyn oogenblikken dat ik hem alles zou kunnen zeggen. »

« Wacht u daer wel van, Segnora; het spaensche bloed

zou dan gewis en met regt de overhand nemen. Zyn leven zou vergiftigd zyn door eene voor hem akelige zekerheid en gy zelve kunt niet voorzien wat uw lot worden zou. Beter ware het, naer Spanje weder te keeren en poogen te vergeten waerom wy naer de Nederlanden gekomen zyn. »

Deze laetste woorden der Dwene deden eenen zeer pynlyken indruk op de edelvrouw; alsof haer een hoon geschied ware stond zy met statige fierheid regt, wierp eenen sturen blik op de oude vrouw en zegde :

« Waervan durft gy my spreken, Ines? Vertrekken zonder haer te zien? Gy spot voorzeker; want gy weet beter dan ik dat het onmogelyk is. — Kom aen, myne huike..... wy gaen! »

.

Er staet in de Gasthuisstraet een huis met eenen genoeg zonderlingen gothischen gevel, die in zyn opperste gedeelte versierd is met eene zinnebeeldige voorstelling der heilige Dryvuldigheid. Boven de groote ingangpoort is een tafereel met verheven beeldwerk ingemetst, waerop men een aental jonge meisjes ziet, welke door eene Moeder of Meesteresse worden onderwezen, alsook eenige weeskinderen die aen de deure van het gesticht worden aenveerd. Onder deze kunstige beeldhouwery leest men de volgende verklaring over den oorsprong en het doel van het Maegdenhuis :

Tot eerlick onderhoudt van Meyskens Cleene,
Die Namaels duer armoede mochten sneven,
Heeft een godfurchtig man wt liefde alleene
Dit godshuys wel begaeft, onbekent in d'leven.

Dese goede man is wt dit leven gescheyden,
Den XIX november MDLXII. Hy heeft geleeft LXXIII jaren
ende was genaempt Jan vander Meere, Coopman alhier.

Het is voor dit huis dat de gravin d'Almata in den vroegen morgen met hare Dwene zich aenbood. Deze laetste hief den yzeren klopper der poort op en liet hem nedervallen, dat de slag binnen het huis weërgalmde. Intusschen sprak zy met haest tot hare meestersse :

« Nu, Segnora, om Gods wille, bedwing u; men mogt aen uw gelaet merken wat niemand vermoeden mag. »

De edelvrouw antwoordde niet.

Na een oogeblik werd de poort geopend, door een Maegdenmeisken dat een paer groote sleutels aen den voorschoot droeg. Ongemeen vrolyk zag deze weeze er uit; gansch hare kleeding was zoo netjes opgeschikt; voorschoot, kap en armschachten waren van lynwaed, maer zoo verblindend wit en zoo glansryk gestreken, dat de maegd daer scheen geplaetst te zyn als een levend bewys van de reinheid; de zorg en den kundigen arbeid, welke men tot lof van het gesticht kon doen gelden.

« Wat belijft de Edelvrouw? » vroeg de maegd met zoeten glimlach.

« o, Gy lief kind! » riep de Segnora als bekoord, terwijl zy het meisje onder de kinne streek. — Zy stak de hand in hare tesse, zocht er eene wyl in en haelde er eenen zilveren vingerhoed uit, dien zy de maegd ten geschenke gaf, waerna zy zegde :

« Dat is omdat gy zoo vriendelyk en zoo netjes zyt, myn kind! — Ik kom om te zien, of ik ook eenige schoone kanten hier vinden moge. »

« o, Dank u, dank u, Edelvrouw » antwoordde het meisje. « Zeer schoone kanten hebben wy. Gelief hier in dit kamerken te gaen. » — En zich by den trap onder de poort stellende, riep zy omhoog :

« Vrouw Moeder, Vrouw Moeder, kom eens gauw beneden! Hier is eene schoone Edelvrouw die u spreken moet. »

Eenige oogenblikken daarna verscheen er eene vrouw van omtrent de veertig jaren in de spreekkamer. Gezondheid en stilte des gemoeds blonken op haer gelaet en alles getuigde in haer van goedheid en van vrede. Zy neigde voor de Segnora, bood haer met heuschheid eenen zetel, en vroeg dan :

« Wat eere voor ons Huis, Edelvrouw, dat de Gravinne d'Almata de arme Weeskinderen, hare geburen,

geweerdigt te bezoeken! Wat mogen wy ten haren dienste doen? »

« Wel, Vrouw Moeder, ik verlang eenige schoone kanten te koopen, en te dier gelegenheid een gesticht te zien, dat zoo zeer uitblinkt door reinheid en door tucht. »

De Moeder trok even spoedig groote laden open en begon talryke stukken kant onder de oogen der Edelvrouw te leggen; maer deze kon haer ongeduld niet bedwingen en zegde :

« Ja, die kanten zyn uitermate schoon en ik zal er gewis van nemen; maer, Vrouw Moeder, dat gy vooreerst de goedheid wildet hebben my uwe Weesmeiskens te toonen, daer zy aen het werk zyn? »

Zonder de verschuldigde aendacht op dit verzoek schynen te geven, begon de Moeder eensklaps de Segnora met verwondering te bezien, en op eene wyze die niet van onbeleefdheid vry te spreken was.

« Welnu, Vrouw Moeder » zegde de Segnora « gy antwoordt my niet? »

« Verschoon my, Edelvrouw » zuchtte de Moeder. « Och God, waer zyn myne zinnen! daer was ik gansch verstrooid..... Het is toch zonderling! »

« Wat is er dan dat u zoo zeer verwondert? » vroeg de Segnora byna bevend.

« Niets, niets, eene gelykenis..... maer, lieve hemel,

waeraen ik nu ook sta te denken! — Gelief my te volgen, Edelvrouw. »

Zy geleidde de beide vrouwen over eene vierkante opene plaets naer het achtergebouw, waer de meiskens zich bevonden. Onderwege sprak de Dwene, met diepen nadruk, aen het oor harer meesteresse :

« Cuidado, Señora! »

De zael waerin de Gravinne door de Moeder gebragt werd, was vervuld met arbeidende meisjes van gansch verschillenden ouderdom. Allen waren zy eenerlei gekleed : een zwarte wollen rok, een blauw wollen lyfken met een wit plat kraegsken, een sneeuw witte voorschoot en een zwart fluweelen kappeken : dit was haer geheel tooisel. Het hair was haer naer achter opgestreken, en in het kappeken gevat, zoo dat haer voorhoofd zich gansch bloot en zeer verheven vertoonde. Verder droegen zy, by den arbeid, lynwaden armschachten, om de mouwen der wollen lyfkens voor het te spoedig slyten te bewaren.

De meesten zaten met een kussen op den schoot en werkten kant; de overigen naeiden of teekenden lynwaed; eenigen breidden veelkleurige wolle of borduerden met zyde en gouddraed op allerlei stoffen.

Voor de komst der Moeder waren de meisjes bezig met het zingen van een geestelyk lied; de Señora had het van

de plaets gehoord, en bovenal had zy onder allen eene zoete, hooge stemme bemerkte, die als de toon eener zilveren fluit het gezang beheerschte. Het deed haer spyt, dat by hare verschyning eensklaps het gezang ophield, en ieder meisje, als met ontzag het hoofd over haer werk bukte. Zoo luidden de voorgeschrevene tuchtwetten, en de Moeder was niet zacht in het straffen.

Volgens het verlangen dat de Edelvrouw uitgedrukt had, toonde de Moeder haer het werk van elk meisken en gaf daerby zulke breedvoerige uitleggingen over alles, dat de Segnora slechts zeer langzaam tusschen de reijen kon voorderen. Vragen naer hetgeen zy verlangde te weten of te zien, dit durfde zy ook niet doen; zy zag zich dus veroordeeld tot het pynlykste geduld en luisterde byna niet meer naer hare geleidster, verslonden als zy was door de gedachte, dat iemand die haer duerbaerder was dan het leven zelve, op dit oogenblik met haer de lucht dezer kamer inademde.

De Moeder was genoegzaam verwonderd over de zonderlinge onachtzaamheid der Segnora en meende hare uitleggen te onderbreken, toen de Gravinne haer eensklaps zegde :

« Uwe dochters zingen wel fraei en zoet Moeder; bovenal is er eene hooge stemme onder, die eene betooverende zuiverheid heeft. »

« Ik geloof het wel » antwoordde de Moeder « het is de stem van Houten Claer..... Wat hebt gy, Edelvrouw? De lucht benauwt u misschien? Kom, wy zullen op de opene plaets gaen, — daer is het frisscher, inderdaed. »

« Gy bedriegt u, Moeder » antwoordde de Dwene met haest doch zeer koelbloedig. « Myne meesteresse verbleekt niet zelden plotselings; het is eene zenuwkwael, maer het doet haer niets. »

« Ah! des te beter » bemerkte de Moeder. « Wil de Edelvrouw het lied nog eens hooren? »

« Ach ja, ik zal u dankbaer zyn; maer vergeef dat ik op dezen stoel nederzitte, want ik ben zeer vermoeid. »

De Moeder liep naer het oppereinde der zael en haelde er haren eigen zetel, die met leder bekleed en met vergulde nagelen afgezet was. Zy verzocht de gravinne er zich in te zetten, en riep dan tot de meisjes :

« Kinderen, deze Edelvrouw zou u geern hooren zingen. Clara Houtvelt, stel u voor den lessenaer! »

Terwyl de weezen zich bereid maekten om hare Moeder te gehoorzamen en naer het teeken schenen te wachten, vroeg de gravinne met slecht bedwongene ontsteltenis :

« Clara Houtvelt, zegt gy, Moeder? Ik meen dat gy van eene Houten Claer gesproken hebt, die voorzangster is? »

« Ja, Edelvrouw, Clara Houtvelt, dat is Houten Claer,

het lieve engeltje dat daer voor den lessenaer staet. »

En zonder acht te geven op de uitdrukking van het gelaet der Segnora noch op de angstige aendacht, waermede de Dwene hare meestersse bezag, keerde zy zich tot de meisjes en riep :

« Het Kerstlied ! Clara, kind, zing gy voor ; uwe zusters zullen de groetenis herhalen. »

Houten Claer stond daer inderdaed als een dichterlyk beeld des kinds voor den lessenaer. Uitermate fyn was zy van leden, misschien wel wat mager, doch dit misstond hare twaelf jaren niet. Hare groote oogen schenen het blauw des hemels te herspiegelen, en losten als peerlen onder haer albasten voorhoofd uit ; klein als een gevouwen roozenblad was haer mondelyn, en zoet als een blikkerend sterken de halve glimlach die in haer gelaet geprent stond. Eventwel, wat haer het meest onderscheidde en gewis niet met haer plat kappeken, haren voorschoot en haer wollen kleed overeenstemde, was de statigheid harer houding, en iets onuitlegbaers in haren oogslag, dat voor dit kind aen eene hoogere afkomst deed denken. Aen dien indruk was zelfs geene harer gezellinnen ontsnapt ; allen hielden zich voor overtuigd dat Houten Claer van geene geringe lieden was geboren , ofschoon dit gevoelen by haer alleenlyk ontsproten was uit de statige houding en uit de adellyke inborst van het reine en schoone kind. Zoohaest Houten

Claer het teeken van de Moeder ontvangen had verhief zy
haer vloeiend hoog stemmeken, en zong :

I.

Maria ende Joseph mede
Voeren beyde te samen
Tot Bethleem ter stede,
Daer si haer herberghe namen.

De andere Weesmeiskens antwoordden allen te gelyk :

In excelsis gloria!
Et in terra pax hominibus.
Valasus ! Valasus !
Swighet foete Jhesus ;
Ghi sijt ons Dominus,
Et in terra pax hominibus !

Dit referein zongen zy aldus na elke strofe. Houten Clara
hernam.

II.

In een arm huuseken,
Al fonder weeghe oft doeren,
Omdat si waren van have bloot
Moesten hem also gheboeren.
In excelsis gloria, enz.

III.

Alst quam ter rechter middernacht,
Soe hevet die maghet ghebaert
Een kindeken van groter macht,
Als die engel ons verklaert.
In excelsis gloria, enz.

IV.

Daer baerde die fuverlijke
Den Heere ghebenedijt
Van hemel ende aertrijcke,
Lof fi haer tot alder tijt!
In excelsis gloria, enz.

V.

Doe sanck met bliden gheschalle
Joseph alleluya, en die Enghelen alle :
In excelsis gloria!
Valasus! Valasus!
Swighet foete Jhesus,
Ghi tijt ons Dominus.
Et in terra pax hominibus.

Gedurende dit lied zat de gravinne; met open mond, gansch verdwaeld te luisteren, als hadde zy inderdaed het heilige alleluija in den hemel bygewoond. Hare oogen waren niet van Houten Claer afgekeerd geweest; zy hing letterlyk aen de lippen van het kind. Inderdaed, het zingende Weesmeisje had iets zoo rein en zoo hemelsch, uit hare blauwe oogskens straelde zulke innige zucht naer hooger, zy scheen zoo gansch in haren lofzang verslonden, en verrukt door een geheim gevoel van harmony, dat zy aen niets dan aen een zalig zieltje, dat voor den troon Gods staet, kon vergeleken worden. De Dwene zelve was erdoor ontroerd en had vergeten in wat gevaer hare

meestersse verkeerde; zy ook zat daer, met uitgestrekten hoofde en gapenden mond, op Houten Claer te staren.

Het gezang was ten einde; Houten Claer was reeds tot haer kantwerk teruggekeerd, de gravinne en de Dwene zaten nog even roerloos en wekten de nieuwsgierige verwondering der meisjes op, — toen de Moeder tot de Segnora naderde en haer vol fierheid zegde :

« Ja, ja, Edelvrouw, men zoeke in de gansche stad nog eene enkele zangster gelyk dat lieve kind! Ook zal zy nooit iemand buiten ons Huis moeten dienen. Daer zyn de Elizabeths-Nonnen van hierachter, de Witte Zusters uit het klooster in de Lange Nieuwstraet, en de Oostmallen op de Ossenmarkt, die hebben onze Clara reeds allen besproken, om in haer klooster te gaen als zy oud genoeg zal zyn. Men zou haer zonder medegift aenveerden, omdat zy in de kerke de eerste stemme voeren zou; maer zy zullen ze niet hebben, Edelvrouw. Clara is myn kind en zy zal my niet verlaten zoo lang ik leve, als 't God belieft. Wat denkt de Gravinne over die schoone stemme? »

De Segnora was door een onweërstaenbaer gevoel overmeesterd; reeds lang verkropte zy twee tranen die uit hare oogen wilden. De Dwene bemerkte, op dit oogenblik, welken stryd hare meestersse te doorworstelen had en vatte haer bedektelyk by de hand, als eene herinnering aen pligtbeseft en eene inspraek tot moed. Zonder op dit

teeken noch op de vraag der Moeder acht te geven, stond de Edelvrouw van haren stoel op en stapte regtstreeks tot voor het kantkussen van Houten Claer, die, uit eerbied voor de vreemdelinge, zich insgelyks oprigtte en de oogen ootmoedig neêrgeslagen hield. De gravinne vatte bevend de hand van het meisje en zegde stamelend :

« Kind, wat engelyke stem hebt gy! Bezie my toch, lieve; zyt gy dan verveerd van my? »

Het kind hief zyne schoone blauwe oogen opwaerts en aenzag de Segnora met eenen allerzoetsten glimlach.

« Och neen, Edelvrouw » antwoordde zy « gy spreekt toch zoo vriendelyk tot uwe dienaressen ! »

« Dienaressen ! » zuchtte de Segnora met pyn, terwyl zy de hand der weeze nog gevoeliger drukte. « Zoudt gy my willen omhelzen, Clara..... o, Gy zingt zoo schoon ! »

« Omhelzen, Edelvrouw? » zegde het meisje als beschaemd. « Ik zou wel willen, maer ik durf niet. »

Nauwelyks waren deze woorden den monde van het kind ontvallen, of de Segnora vatte het met de twee handen by het hoofd, en kuste het met zulken drift en met zoo langen zoen op het voorhoofd, dat het meisje, als het losgelaten werd, gansch rood van verrassing en ontsteld, voor haer werk ging nederzitten zonder nog te durven opzien.

Intusschen waren de Moeder en de Dwene genaderd en

hadden beide dit vlugtig tooneel nagespeurd. De eerste wist niet wat zy erover denken zou; het waren al zonderlinge gissingen die haer door het hoofd vlogen; doch zy durfde daeraen geen grond toekennen, en deed geweld op haer eigen gemoed, om te gelooven dat het de zang van Houten Claer alleen was die de gravinne tot tranen toe had verrukt. De meeste Weesmeisjes blikten met gedachteloze nieuwsgierigheid of met nyd op hetgeen er geschiedde. Zy waren gewoon te zien, hoe Houten Claer altyd by iedereen het voorwerp van byzondere aendacht en streelingen was, en zy vermoedden ook niets meer te dezer gelegenheid.

Wat de Dwene betreft, deze beefde van angst; en niet zoohaest bemerkte zy, hoe hare meestersse na den gloeienden kus verbleekte, en hoe het vuer der verdwaelheid in hare vochtige oogen vonkelde, of zy zegde met luider stemme :

« Segnora, dit schoone gezang heeft u dan wel terdege ontroerd; gy bevindt u kwalyk.... De opene lucht zou u goed doen, in der waarheid. Laet ons liever namiddag of morgen wederkeeren. »

Dit zeggende veinsde zy hare meestersse te ondersteunen; maer trok ze onweërstaenbaer by de mouwe voort tot buiten de zael, en leidde ze, na eenige oogenblikken op de plaets verwyld te hebben, in de spreekkamer, waer zy by hare intrede de kanten gezien hadden.

« Nu, Moeder » sprak de Dwene « toon ons met haest van het beste werk ; myne meestersse heeft wat ruste noodig. Ik ken op aerde geen mensch dat gevoeliger is aen toon en zang dan de gravinne. Het schokt hare zinnen tot bezwymens toe. »

« Ah ! ik kan de gravinne voldoen, Vrouwe, als het haer belieft. Clara kan nog veel schooner liedekens ; ik zal ze hier alleen voor myne edele gebuervrouw doen zingen ; het kind is zoo zoet en zoo vriendelyk ; het heeft nog nooit iets geweigerd dat iemand vermaek kon doen ! »

De Segnora had inderdaed geene tegenwoordigheid van geest genoeg meer om te kunnen antwoorden. De zoen verlengde zich nog immer in haren geest ; hare ziel hing nog aen het mondelyk van het aengeboden kind. De Dwene begreep dien toestand wel en ging daerom voort, zonder een bevel af te wachten :

« Ja, die kanten zyn uitermate schoon ; de prys dien gy stelt, Moeder, is waerlyk hoog ; maer dit geeft niets, myne meestersse neemt het geheele stuk. Ik zal het straks komen halen en dit smalle van vyf Carolus-guldens erby..... Nū tot morgen, Moeder. Honderdmael bedankt voor uw vriendelyk onthael. Wy gaen, niet waer, Segnora? »

De gravinne keerde zich tot de Moeder en zegde :

« Ik wilde de zangster een geschenk doen ; zou ik haer mogen zien? »

« Oogenblikkelyk, Edelvrouw » antwoordde de Moeder, ter kamer uitgaende.

« Om Gods wille, Signora, wat gaet gy doen? » riep de Dwene met saemgevoegde handen.

« Ik wil ze nog kussen eer ik van hier ga, al moest ik er het leven by verliezen, Ines. »

« Uw Engelbewaerder sta u by, Signora; het gevaer is groot! Voorzigtig, voorzigtig, daer is zy reeds. »

Houten Clara werd door de Moeder voor de gravinne gebragt; deze vatte weder de hand van het meisje en zegde, terwyl zy hare tessche opende :

« Kind lief, uwe stem en uwe zoetheid hebben my betooverd. Ik moet u toch beloonen voor dit schoon gezang. Daer, neem dit van my, als van eene vriendinne die u lief heeft. »

Het meisje ontving het geschenk en stond verrukt te staren op de voorwerpen welke in zyne handjes lagen te blikeren. Het was een schaerken met oogen van fyn zilver gewrocht, en een naeldenkoker van het zelfde metael.

« Kus nu de Signora » sprak de Dwene.

Houten Claer, die gansch van blydschap vervoerd was over het bezit van dit lieve schaerken en dit nog schooner naeldenkokerken, liet het zich geene tweemaal zeggen, en hief hare armen, met zoeten lach in de oogen, naer de gravinne. Deze kuste en herkuste het kind, tot dat de

Dwene ertusschen viel met de strenge bemerking :

« Signora, de graef wacht u; hy mogt zich verstooren over ons lang uitblyven. »

En dit zeggende deed zy zelve eenige stappen naer de voorpoort.

« Tot morgen, Vrouw Moeder » sprak de gravinne « tot morgen, myn lief kind. — Er ontbreekt u een vingerhoed, ik zal hem u ook schenken, schoone zangster. »

Zy volgde hierop hare Dwene; de poort sloot zich achter haer toe.

« Wel, Signora! Signora! » riep de Dwene zoohaest zy op de straet waren « hoe onvoorzigtig toch waert gy! Deze lieden moeten wel stekeblind zyn, om niet ten minste te raden dat uwe aendoeningen iets geheims verborgen houden, en..... »

Maer de Signora legde haer de hand op den mond en sprak, buiten zich zelve van opgetogenheid :

« Zwyg, goede Ines, zwyg! Al zegdet gy my dat de graef alles ontdekt heeft, al grimden zyn haet en zyne wraek my aen, wat zou het zyn? Ha, gy schynt dan niet te weten, dat ik ze gehoord, gevoeld en gezoend heb? Dat zy my heeft toegelachen en toegesproken? Dat hare lippekens met liefde op mynen mond hebben gerust? o God, het is te veel geluk! Ik ben bereid om alles af te staen, om alles te lyden; maer ontnem my toch het zalig vreugdegevoel

niet, dat nu myn hart overstroomt!..... En gy, zwyg, Ines, laet my baden in het onuitsprekelyk genot; benevel den hemel myner verrukte ziele niet!..... Wat is het engeltje schoon, niet waer, Ines? Wat geur van edelheid omvat de lieve nachtegale! »

De Dwene opende de poort onder het afvagen van twee tranen en sloot ze weder toe, nadat hare meesteresse er binnen getreden was.

Intusschen was de Moeder van het Maegdenhuis, vol gedachten en al mompelende, naer de spreekkamer teruggekeerd, om de laden waerin de kanten lagen, te sluiten. Eventwel, toen zy daer gekomen was had zy reeds vergeten wat zy er te doen had, en ging, als bewusteloos, in eenen stoel zitten, waer zy eenigen tyd de oogen ten gronde gerigt hield en tot zich zelve met stille en trage stemme sprak :

« Maer de geschiedenis van het afgebrand dorp en van den medelydenden soldaet? — Zou dit dan een verdicht verhael zyn? — Houtvelt? Zonderling is toch die naem. — Het is misschien hare zuster..... hoe zou dit kunnen zyn? Houten Claer is iets meer dan twaelf jaren? Neen, het is welligt eene nichte, eene moei..... Wie weet? Maer is het mogelyk dat eene nichte of eene moei — eene zuster zelve — zich ontstelle, bezwyme, tranen storte en verdwale, by eenen enkelen kus op den mond van een kind? Wat zou dit onweërstaenbaer en wegslepend gevoel anders zyn dan

datgene wat de gravinne in mynen eigen boezem, door het zien harer ontroering, ontstak? Wat anders in de ziel eener vrouw is beheerschend als het moederlyk gevoel?.... Ah, ik begryp! Arme moeder, wat moet zy lyden! Een kind zoo schoon en zoo betooverend! Het niet gezien hebben sedert jaren, het terugvinden tusschen maegden, die tot den huisbodendienst worden opgekweekt, het niet mogen verlossen, noch beschermen; bezwymen in eenen kus en moeten weggaen dat het harte ervan scheurt! o, God, eenen handdruk, eenen zoen, eenen glimlach moeten ontstelen aen zyn eigen kind, en het toespreken alsof men het eene vreemdelinge ware! Verdwalen, en altyd het gloeiende zweerd der oneer boven zyn hoofd zien hangen, bloedig worstelen tegen natuer en tegen samenleving, en honderdmael verpletterd nederzinken onder het onverbiddelyk noodlot. Arme moeder.

Maer wie kan het weten? Ik bedrieg my misschien, — en alsdan ware myn vermoeden een hoon, gansch onheusch der gravinne toegebracht. Ach, het zy zoo het wil, de gravinne is goed, zy bemint vurig het kind dat ik boven alles lief heb : welk ook het geheim haers harten zy, ik toch zal het niet verraden : — daer voor beware my God! En vermits zy vermaek, — ja ik twyfel er niet aen, — vermits zy moederlyke zaligheid in den aenblik en in den zoeten lach van Houten Clara schynt te vinden..... dat zy

kome, de arme moeder, ik zal haer behulpzaam zyn en haer het weinige..... »

« **Vrouw Moeder!** » riep de Poortieresse « hier is **Zuster Begga** van de **Annunciaten**, die komt om het choorhemd van kanonik **Visschers!** »

« **Ik kom, ik kom!** » antwoordde de **Moeder** met haest, terwijl ze reeds de aengekondigde **Zuster** te gemoet liep.

III.

Ter nauwer nood had de zon een gering gedeelte harer hemelbaen doorloopen, of de gravinne d'Almata verliet hare wooning, om met hare Dwene voor de tweede mael het Maegdenhuis te bezoeken. In hare oogen glanste de reinste vreugde; alles scheen haer nu schoon en vriendelyk op de wereld, sedert dat zy zelve was opgestaen uit hare gevoellooze treurnis van vele jaren. Haer echtgenoot vond in hare blydschap eene bron van troost en genot; hy was nu zoo goed en zoo teeder voor haer, hy betuigde haer zulk grensloos vertrouwen, — en zy was overtuigd dat geen ergwaen meer in zyn hart woonde! Zy ging dus het engeltje bezoeken, zonder te moeten vreezen dat het oog eens bespieders haer volgen zou.

De Dwene klopte.

Gewis moest de Moeder een byzonder bevel aen de Poortieresse gegeven hebben ; want als deze nu bespeurde wie er voor de poorte stond, wierp zy dezelve wyd open en sprak, als verblyd en met lossen zwier :

« Welkom, welkom, Gravinne d'Almata! Uwe ootmoedige dienaresse. — Gelief binnen te gaen, Gravinne; ik zal onze Vrouw Moeder al gauw gaen roepen. »

De frissche maegd sloot de poort en vloog, als eene hinde, naer het achtergebouw, van waer de Moeder eenige oogenblikken later met Houten Claer kwam aengestapt.

Zoohaest het kind de spreekkamer binnentrad en de gravinne bemerkte, ging het regt tot haer, nam hare hand en kuste ze.

Eene siddering doorliep de aderen der Segnora, doch zy bedwong zich en bleef met wellust in de blauwe oogen van het kind staren, zonder iets te zeggen. Nu had zy ook het handje van Houten Clara gevat en streelde haer met de andere op voorhoofd en schouder. De vaste en zonderlinge blik der gravin deed gewis in het kind een onbegrepen gevoel ontstaen ; want nu verdween eensklaps de glimlach van zyne lippen en het bleef vragend in de oogen der Segnora zien, alsof het eene verklaring hadde verwacht. Het scheen te zeggen :

« Ik ben van iedereen bemind en geliefkoosd, maer gy

bemint my geheel anders. Waerom is dit? En waerom wensch ik zoo vurig om by u te zyn? »

Voorwaer de gravinne begreep de sprakelooze vraeg der weeze want zy zuchtte op droeven toon :

« Gy arm kind! »

Met aendacht speurde nu de Moeder alle aendoeningen op het gelaet der Edelvrouwe na; zy zag alzoo dat er iets lastigs in haren toestand was, dewyl noch zy, noch Houten Claer wist wat zeggen. Hierom sprak zy tot de Segnora :

« Gravinne laet ons in de kamer gaen waer de clavecimbel staet. Gy zult hooren, hoe onze Clara spelen kan. Ach, het is eene kostelyke perel van een kind; zuster Cathelyne, uit het Falcons klooster, heeft haer muziek geleerd; en zy speelt zoo schoon, dat men gansche dagen zonder eten of drinken er zou zitten naer te luisteren. »

« Reeds moest er tusschen de gravinne en Houten Claer een band van liefde en vertrouwen ontstaen zyn; een geheim gevoel dreef gewis het kind aen om in deze ryke vrouw iets meer dan eene beschermster te zien; want zoohaest de Moeder gezegd had : « Laet ons in eene andere kamer gaen » was het meisken de hand der Segnora gaen vatten alsof zy hare moeder geweest ware. Deze beweging, hoe eenvoudig ook, deed de oogen der gravinne van vreugde en van hoogmoed blinken, en zy geleidde Houten

Claer by de hand, gelyk zy het met haer eigen kind zou hebben gedaen.

In de kamer waer de clavecimbel stond werd de Edelvrouw eenen zetel aangeboden ; de Dwene zette zich insgelyks nevens de Moeder in eenen stoel ; Houten Claer stelde zich voor het snaertuig.

« Nu » sprak de Moeder « zing het lied van *Met vreugde willen wy zingen*. Daer is zulk schoon voorspel aen. »

Houten Claer begon. Ongemeen gevoelig aen de muziek moest het meisje zyn ; want reeds van den aenvang scheen zy begeesterd. Terwyl hare lieve vingerkens over het klavier liepen, lachte haer mondelyn de zoete toonen tegen, of eene waterende rimpel op haer voorhoofd kondigde aen dat zy eene diepere snaer geroerd had.

Vol bewondering voor dit stout en betooverend spel, overladen met eenen regen van harmonische toonen, staerden de dry vrouwen op de begeesterde maegd, — toen deze eensklaps den ranken hals omhoog hief, haer blauw oog ten hemel stuerde, en onder begeleiding der clavecimbel het volgende lied zong :

I.

Met vruechden willen wi fingen
Ende loven die Triniteit,
Dat si ons wil bringhen
Ter eeuwigher falicheit,

Die eeuwelije sal dueren,
Eeuwelijk fonder verghanck.
Och mocht ons dat ghebueren,
Och, eeuwelijk is fo lanck!

II.

Die blifcap is fonder eynde
Daer boven in Hemelrijck,
Die wi daer fullen vinden
En heeft egheen gelijk.
Daer is dat godlijk wesen,
Het scenet ons goeden dranck,
Alfo wi horen lefen,
Ach eeuwelije is fo lanck!

III.

Die heylighen alle gader
Sy maken grote feest,
Sy loven God den Vader,
Den Soon, den heylighen Gheest,
Die goeden fullen fcheyden
End finghen der engelen fanck
Tot eeuwelicken tijde
Och eeuwelick is fo lanck!

IV.

Maria, moeder ons Heeren,
Sij is van ons verblijt,
Wanneer wi ons bekeeren
In defer allendigher tijt.
Maria, maghet reyne,
ó, Edel Wijngaertranck,
Bidt voer ons int ghemejne.
Och, eeuwelije is fo lanck!

Zoo lang de stemme van het zingend maegdeken in gepeerlde toonen de ooren der vrouwen vervulde, had noch de Moeder, noch de Dwene haer gezigt van het kind afgekeerd. Maer nu het gedaen was rigtten beide te gelyk haren blik naer de gravinne, als om haer te zeggen :

« Hoe hemelsch schoon, niet waer? »

Eilaes, de gravinne zat met het hoofd op de borst gebogen : een stroom stille tranen viel als ongevoeld op haren schoot!

Houten Claer, welke het nu ook bemerkte, liet eenen luiden schreeuw en liep tot by de Signora. Zy aenzag ze nog eens met zonderlingen blik, begon dan insgelyks te weenen, legde haer hoofdeken op de knie der gravinne en meende, zoo rustende, haer hart van het droeve medegevoel te ontlasten. Maer de Signora hief het kind in de hoogte, sloot het met de armen op de borst, bragt hare wang tegen de wang van het meisje, en bevochtigde zyn voorhoofd met hare tranen. Geene enkele klagt, geen enkele zucht ging op van het kind noch van de Vrouw.

Zoo plegtig en zoo roerend was dit tooneel, dat de Dwene als met eerbied hare meestersse aenzag en niet spreken durfde; wat de Moeder betreft, deze hield zich nu verzekerd dat zy zich in haer eerste vermoeden niet had bedrogen. Diensvolgens moest zy ook diep gevoelen, wat er in het hart der Signora omging. En inderdaed, zy worstelde met

geweld tegen het medelyden dat uit hare oogen losbreken wilde; maer pligtbesef en zekere edelmoedigheid deden haer deze ontsteltenis overwinnen, en lieten haer toe, nog te veinzen dat zy niet raedde wat de oorzaak was van hetgene er geschiedde.

Na eenige oogenblikken ontwaakte de gravinne uit hare vergetelheid. De stilte welke haer omringde verraste haer; zy hief het hoofd op en zag de oogen der Moeder onderzoekend op haer gevestigd. Dan begreep zy zelve, tot hoe verre zy zich had blootgesteld en poogde zich, ten minste in schyn, te herstellen. Zy vaegde herhaelde malen de tranen van hare wangen en streeelde het kind om hare voortdurende ontroering te verbergen. Eindelyk, als zy tot haer zelve gekomen was, kuste zy Houten Claer en zegde geheel verkoeld :

« Engeltje lief, uwe stem heeft my gansch doen verdwalen..... gy betoovert door het schoone gezang. »

Maer het kind ging voort met weenen, en antwoordde al snikkende :

« Ja, 't is goed, nu zing ik toch niet meer..... en van myn leven niet meer. »

« Waerom dan, kind? »

« Ja, omdat het u weenen doet..... En zeker, ik zinge nooit meer, noch voor u noch voor anderen..... want ik ben veel te kwaed op my zelve, dat ik u bedroefd

hebbe. Wee my, ik ben wel ongelukkig dat ik zingen kan. »

De woorden van het kind waren gewis niet van aerd om de gravinne te stillen. Ook was zy gereed om op nieuw in tranen te smelten; eventwel het geschiedde niet, omdat de aendachtige blik der Moeder nog altyd op haer gevestigd bleef. De gravinne zette het kind in eene gemakelyke houding op haren schoot en sprak streelend :

« Clara lief, het is niet zoo; het zyn tranen van blydschap die ik storte. Hebt gy dan nooit geweend, myn kind, als gy voor de eerste mael een schoon lied hoordet? »

Het kind antwoordde gansch spytig :

« Als zuster Cathelyne met meester Huygens by de clavecimbel te samen zingen, dan ween ik altyd, Edelvrouw; maer dat is toch zoo niet. »

« Ja wel, myn kind, het is het gevoel der ziele, die versmelt onder de zoetheid der muziek. »

« Ja, de ziele die versmelt; het hart dat beeft..... maer ik wil toch niet meer zingen..... als ik u nog moest bedroefd zien, ik wierde zeker ziek; want het doet my zoo wee! ach, zoo wee! »

« Arm kind! weet gy wat gy doen moet om my te troosten? Gy moet vrolyk zyn, en dit weenen laten. Een lach op uwen mond zal my eensklaps weder blyde maken. »

Houten Claer hief het hoofd op en toonde de Segnora een aengezigt, dat nog gansch nat van tranen was, doch waer terzelfder tyd een zoete en betooverende lach op blonk. Dit teeken van liefde en van hemelsche goedheid in het kind trof de gravinne zoo diep, dat zy hare hand tegen het aenzigt bragt en een oogenblik als bewusteloos zich de oogen bleef bedekken, waerna zy weder aenving het meisje met uitgelatenheid te zoenen.

By dit laetste tooneel gevoelde de Moeder dat hare tegenwoordigheid gewis de gravinne pynigen moest. Zy was edelmoedig genoeg om hare nieuwsgierigheid te overwinnen en verliet de kamer, met de woorden :

« Edelvrouw, ik moet uitzien naer myne meiskens, want het is geene kleine zaek zulke vlugt weezen in den band te houden. God weet wat leven zy weër maken. Blyf intusschen gerust hier met Clara, zoo het u belieft : niemand zal u stooren. Ik zal straks wederkomen..... »

Nauwelyks had de Moeder de kamer verlaten of de Dwene sprak tot de gravinne in de spaensche tael :

« Segnora, zou deze vrouw niets vermoed hebben? Ik denk integendeel, dat zy alles geraden heeft. »

« Het is wel mogelyk, Ines » antwoordde de Edelvrouw zonder ontsteltenis « eventwel ik vreeze daer niet voor. Zy bemint het engeltje misschien zoo zeer als ik; zou zy dan iets kunnen doen dat haer schaden mogt? »

« De tong eener vrouw, Segnora, spreekt dikwils tegen dank des harten. »

« Och God, Ines, bedroef my niet, lieve; laet my de zaligheid genieten. »

« Ik zwyg, Segnora; indien er kwaed geschied is, zoo is het geschied : het geluk is betaeld, geniet het dan. »

Toen de Moeder een half uer daerna terugkwam, sprong Houten Claer van den schoot der gravinne en liep haer te gemoet om haer een boek te toonen. Het kind juichte van blydschap, terwyl het de handen tot de Moeder ophief :

« Och, Vrouw Moeder, zie nu eens wat schoon kerkboek, met gouden sloten en vol afgelegde beeldekens! En Meester Jan, van den Rozier, die u conterfeytte (*) heeft er bloemen van zilver en lazuer in geschilderd. Och God, wat ben ik blyde! En morgen kryg ik een liedekensboek! En ik heb nog al peerlkransen in myne tessche — och, zie maer eens..... 't is nog te schoon voor een koningskind! »

De gravinne was van haren zetel opgestaen en maekte zich bereid om het Maegdenhuis te verlaten. Zy vatte de hand der Moeder en dezelve vriendelyk drukkende, sprak zy :

(*) *Conterfeyten*, de beelddenis van iemand schilderen. *Conterfeytsel*, portret.

« Vrouwe, ik ben u veel verschuldigd. Indien ik iets doen mag om u myne dankbaerheid te bewyzen, de deur myner wooning staet voor u open ten allen ure des daegs. Laet my u ten dienste zyn — en ik zelve zal u danken. »

« Gy zyt te goed, Gravinne. Uwe vereerende vriendschap is my eene schoone belooning genoeg. Beschik over my, treed in ons Huis wanneer gy wilt; alles zal ten uwen believe staen. »

« Tot morgen dan, goede Moeder. Als ik by geval eens geerne met u spreken wilde, zoudt gy dan wel gelieven ten mynent te komen? »

« Zeker, Edelvrouw, te veel eere! »

Houten Claer stond daer bedroefd te kyken en scheen wel gereed om te weenen.

« Tot morgen, schoone nachtegale! » zegde de Segnora.

« Blyft gy niet hier? » zuchtte het kind.

« Ik kom morgen weder — en dan breng ik u het schoon liedekensboek. Kom, kus my nog eens, en vergeet uwe vriendinne niet. »

« Neen, neen, ik zal dezen nacht weder zoo vrolyk van u droomen. »

« Gy hebt van my gedroomd? » vroeg de gravinne met verwondering. « En wat droomdet gy dan, kind lief? »

« Och, het was zoo schoon! Ik droomde dat gy myne

moeder waert, en dat ik by u in uwen bedde lag en dat ik in uwe armen rustte, en dat gy my kustet, en dat.... »

« Tot morgen! tot morgen! » riep de gravinne met verkropte stem.

Zy vatte de hand der Dwene en trok haer voort tot op de straet, als hadde zy een dreigend gevaer willen ontvlugten.

IV.

« Gy hebt de goedheid gehad my te laten roepen , Edelvrouw ? » zegde de Moeder van het Maegdenhuis, toen zy in de kamer der gravinne d'Almata trad. « Hier ben ik, gansch tot uwen dienste. »

« Wees welkom, Vrouw Moeder » sprak de Signora. « Zet u neder in dezen stoel nevens my : ik zou geerne wat met u spreken. Gy vermoedt ongetwyfeld waerover ik u onderhouden wil ? »

« Over Houten Claer, Edelvrouw. »

« Inderdaed. — Kent gy de geschiedenis van dit kind ? »

« Ik weet er niet veel van, Edelvrouw. Clara was reeds omtrent een jaer in het Maegdenhuis, toen ik als Moeder

werd aengesteld. Van de heeren Bestierders en Aelmoeseniërs heb ik vernomen, dat zy, na de verwoesting van een dorp, gansch ouderloos geworden was, en door eenen soldaet uit medelyden werd opgenomen en verpleegd. Later is zy, op aendringen eener bloedverwante van den stichter onzes Huizes, onder de Weesmeisjes aenveerd. — Wat my betreft, ik geloof geen woord van deze geschiedenis; zy is my altyd voorgekomen als een verdichtsel, dat uitgevonden werd om de ware afkomst van Clara te verbergen. »

« Maer weet Clara zelve dan niets van hare ouders? »

« Al wat zy zich nog twyfelachtig herinneren kan, is dat zy, jong zynde, op een dorp en in een boerenhuis woonde. En wat my doet denken, dat zy noch de zorgen noch de liefde eener moeder genoot, is dat zy van al het levende, dat haer daer kan omringd hebben, niets meer met klaerheid weet dan alleenlyk van een bont schaepken dat haer speelgenoot was. — Dit bewyst onwederleggelyk, dat het kind geene moeder had of van dezelve was verlaten. »

De gravinne geraekte by dit gezegde in eene diepe verstrooidheid en scheen gansch door eene invallende overweging weggesleept. De Moeder zag het wel en bedroog zich over de oorzaak niet. Deze goede vrouw hield zich voor verzekerd, dat de gravinne haer vertrouweling

van een geheim wilde maken, en in dit gedacht poogde zy zelve de Segnora daertoe gelegenheid te verschaffen. Wellevendheid en edelmoed beletteden haer, regtstreeks tot haer doel te gaen. Zy gevoelde dat zy de eerbaerheid der gravinne sparen moest en haer geene bekentenis mogt ontwingen, welke men misschien niet wilde doen. — En dan, indien zy zich eens bedrogen had? —

Ziende dat de Segnora haer niets meer zegde, voegde zy by hare verklaring als eenen roep tot aendacht :

« Zie, Gravinne, dit is alles wat ik van de geschiedenis onzer Houten Claer weet. »

« Houten Claer! Waerom belet gy uwe meiskens niet, elkander zulke leelyke bynamen te geven? »

« Ja, Edelvrouw, willen en kunnen is twee. Wy hebben al op gewigtigere zaken te letten. Zyt zeker en gewis, dat een vaendel soldaten gemakkelijker te leiden is dan zulke hoop meiskens. »

« Ziet gy, Moeder, ik heb u verzocht ten mynent te komen om van u te weten wat iemand zou kunnen doen, die de kleine Clara zou willen beschermen en begunstigen. »

« Ik veronderstel, Edelvrouw, dat die beschermster de gravinne d'Almata zou zyn? Ten eerste, zy kan het kind uit het Maegdenhuis nemen en het in hare eigene woning doen opvoeden; want al de Weesmeiskens zyn bestemd

om als werkvrouwen of huisboden in dienst geplaetst te worden, tenzy ze door het aengaen van een eerbaer huwelyk het Maegdenhuis verlaten, — en dat gebeurt ook nog al eens. »

De Moeder zweeg en scheen een antwoord van de gravinne te wachten, maer deze deed een teeken van ongeduld alsof zy zeggen wilde :

« En verder, verder! »

« Ten tweede, elke Weeze krygt iets van den loon haers arbeids; die onbeduidende dagelyksche winst wordt voor elk afzonderlyk byeengespaerd. Als zy dan uit het Huis trouwen verstrekt haer het gespaerde tot bruidschat; en verlaten zy het gesticht om te gaen dienen, dan is het een schat tegen overvallenden nood en tegen ondeugd. Eene weldoenster kan dus, met geld in de spaerkas eener Weeze te storten, haer toekomend lot verzachten of verzekeren. »

« Is dit alles, Moeder. »

« Ik weet geen ander middel, Edelvrouw; want zoo lang eene Weeze in het Maegdenhuis verblyft, draegt ze de kleeding van het gesticht; zy eet aen de gemeene tafel; zy mag, boven zekere bepaelde kleinigheid, nooit in bezit van geld gevonden worden, en mag insgelyks nooit uitgaen, dan met byzonder oorlof en slechts om in de huizen der goede burgers te gaen arbeiden. »

Genoeg zichtbaer was het, aen de onrustige bewegingen der gravinne, dat de woorden der Moeder haer pynden. Met den toon der smart zuchtte zy :

« God? wat zal dan het lot van Clara worden? »

« Ha, Edelvrouw, dat is niet moeijelyk om te voorzeggen. Zy zal in het Maegdenhuis *myne* dienstbode worden en dan ook hare gezellinnen moeten dienen, — en schuren, en wasschen en koken..... »

« Zy, Clara? » riep de gravinne als vergramd « zy zal de dienstmaegd der andere Weezen worden? »

« Ja, gewis, Edelvrouw. »

« o, Het mag niet geschieden, Moeder; ik wil het niet! »

« Welnu, Gravinne, het is uit liefde tot het kind dat ik zulks besloten heb; maer veronderstel dat ze *myne* dienstmeid, dat is te zeggen de dienstmeid van ons Huis, niet worde. Dan is het voorzeker veel erger met haer; want dan zal zy zich als dienstbode in vreemde huizen moeten verhuren, en barschheid, slaverny en misschien mishandelingen onderstaen. Blyft nog het klooster; maer het ware wreed en onmenschelyk, in dien zin over de bestemming van een twaelfjarig meisje te beslissen, dewyl niemand weten kan, hoe het by haer met hart en geest zal staen als de tyd zal gekomen zyn. »

Met ontroering greep de gravinne de hand der Moeder en zegde :

« o, Dank dat gy zoo edelmoediglyk het engeltje bemint ; eene moeder zou niet zorgelyker spreken. Gy zyt eene verstandige en goede vrouw. Maer, zeg my eens, zou het niet mogelyk zyn de kleine Clara aen haer nederig lot te onttrekken? »

« Ik begryp niet wel, Edelvrouw. »

« By voorbeeld, dat men haer leermeesters gawe om haer in de spaensche tael te onderwyzen en in alles wat eene welopgevoede maegd betaemt te weten? »

« Ach, Edelvrouw, dit zouden de heeren Bestiërders nooit toelaten. Zulke zaken passen geene dienstmeid noch arbeidster; het ware eene oorzaak tot ydelheid en ondeugd. »

« Dienstmeid! dienstmeid! » zuchtte de gravinne, opstaende. « Neen, neen, het zal niet zyn, o God! »

Zy opende eene kast en nam er eene zware borze uit, welke zy de Moeder aenbood, zeggende :

« Zie, goede vriendinne, hier is eene borze vol goud ; zy behelst eenen aenzienlyken schat. Stort dit alles in de spaerkast van Clara en verzacht daarmede haer leven ; weiger haer niets, voldoe hare minste lusten, laet ze alles leeren, maek ze blyde en gelukkig ; dat nooit het minste verdriet het lieve engeltje in den weg kome. Doe dit, en geloof dat ik u eeuwig dankbaer zal zyn voor uwe goedheid. »

« De spaerschat der Weezen staet onder het beheer der Bestierders, Edelvrouw; eens dat het geld gestort is, mag er niets uit dan op gegronde beslissing. Ik kan het alzoo niet gebruiken tot het einde dat ge my aenwyst. »

« Eilaes, eilaes, waerom keert alles dus tegen myne inzigten? Het is waerlyk noodlottig. »

« Nochtans, Edelvrouw, indien gy toestemt dat ik een gering gedeelte van het geld tot myner beschikking terughoude, dan zal ik zooveel mogelyk uwen weldadigen wil vervullen. »

« Ja, ja, ik dank u, Moeder, dat gy my zoo edelmoedig ter hulpe komt. »

« Het overige van den schat zal ik in de spaerkast van Clara doen storten, als eene gift van..... van de gravinne d'Almata? »

De Signora verschrikte zigbaer by deze vraeg en sloeg de oogen nederwaerts als iemand die overweegt of beschaemd is.

« Zal ik zeggen, dat een onbekende my dezen schat heeft ter hand gesteld, Edelvrouw? » vroeg de moeder met zekeren nadruk.

« Ja, ja, een onbekende » antwoordde de Signora « een persoon die verdwenen is en van wien men niets weet. Ja, dit is goed! »

Hoe langer deze samenspraek duerde, hoe vaster zich in

de Moeder de overtuiging wortelde, dat zy zich niet had misgrepen over de ware betrekking, welke er tusschen de gravinne en Houten Claer bestond : zy bemerkte insgelyks dat er iets op het harte der Segnora drukte en zy geneigd was om het in haren boezem te ontlasten ; genoegzaam scheen haer dit te blyken uit de weinige zorg welke de gravinne aenwendde om haer geheim verborgen te houden. De Moeder nam voor, den weg tot de verklaring — indien deze waerlyk in het inzicht der Segnora lag — te verkorten en gemakkelyk te maken. De gelegenheid bood zich onverwyld aen.

« Niet waer » zegde de Segnora « gy zult aen Clara eenen spaenschen leermeester geven? Gy zult haer doen onderwyzen in hetgeen eene maegd moet weten om met eere in de samenleving te verschynen? »

« Neen, Edelvrouw, het mag niet zyn; te veel weten is voor eene vrouw van nederigen staet meest altyd eene oorzaak van ongeluk. »

« Och God, Moeder, gy zyt waerlyk onverbiddelyk. Clara is van edelen bloede, zeg ik u! »

« Ik weet het van voor dat ik de eere had u te kennen, Gravinne » antwoordde de Moeder koelbloediglyk.

« Van wie weet gy dit? » riep de verbaesde Segnora.

« Van Clara zelve. »

« Hoe? Clara zou het weten? »

« Neen, Gravinne, zy weet het niet en toch zegt zy het. »

« Wat raedsel is dat? Ik begryp niet. »

« Het is vreemd, inderdaed. — De Edelvrouw heeft zeker dikwyls hooren spreken van eene ziekte of kwael, die men slaepwandel noemt? »

« Ja, welnu? »

« De kleine Clara heeft die kwael. »

« Och, die arme! »

« Ontstel u niet, Gravinne, zy lydt niet zichtbaer daerby: het zal overgaen met den ouderdom. Zy is ook niet het gansche jaer slaepwandeland; de kwael overvalt haer in de maend Mei, als de botten uitschieten en het bloed in de aderen aen het gisten komt. Het duert omtrent dry weken of eene maend. »

« En wat gebeurt haer dan? Om Godswille stel my gerust; gy doet my bitter lyden. »

« Vertrouw op myn woord, Edelvrouw; er is geene reden om daer zoo zeer in ontsteld te zyn. Toen ik eerst Moeder van het Maegdenhuis was, sliep Clara in de slaepzael der Weezen; in de lente overviel haer dan het nachtelyk wandelen en zy joeg de andere meiskens — ofschoon dezen de kwael van Clara kenden — niet zelden zoodanigen schrik aen, dat geheel het Huis erdoor in rep en roer geraekte. Ik vreesde daerenboven dat het kind zich eens doodelyk mogt bezeeren, en zette daerom zyn

bedeken boven onzen trap, in het voorgebouw, op het hangende kamerken. In den eersten hield ik het kamerken van Clara gesloten; maer dit deed haer ongetwyfeld pyne lyden; want als zy dan des nachts opstond, sloeg zy hare handjes paersch en blauw tegen het slot. Eens zelfs verwondde zy zich zwaer genoeg met door de vensterruiten te slaen. Meester Tyfelynck, de doctor van ons Huis, beval my dan de deure van het kamerken open te laten. Ziet gy wel, Edelvrouw, wy hebben twee poorten onder het voorgebouw : eene op de straet en eene op den hof. Clara kan diensvolgens, als zy slapend wandelt, niets anders doen dan den trap afkomen en rondgaen op eene afgeslotene plaets tusschen de twee poorten, waer niets zich bevindt dat haer wonden of bezeeren kunne..... »

« Moeder, Moeder, om Gods wille, haest u, — uw verhaal doet my beven als een blad ! »

De Moeder sloeg eenen navorschenden blik op de Segnora en ging voort :

« In het jaergetyde dat Clara slaepwandeland is, komt zy alle nachten omtrent middernacht ten bedde uit, gaet voorzigtiglyk naer beneden en zet zich neêr op den ondersten trap. Daer blyft zy aldus een half uer zitten en klimt dan weder naer boven om gerustelyk te gaen slapen tot den morgen. Maer zie hier het wonderlyke. Hare oogen zyn geopend, zy ziet met licht en zonder licht, zy spreekt,

vraegten antwoordt met duidelykheid en met oneindig meer gevoel dan by dage. Haer geheugen moet alsdan ook veel magtiger zyn; want zy spreekt van zekere omstandigheden uit hare eerste kindschheid, waervan haer by dage geen schyn van gedachtenis meer overblyft. Eene vrouw moet haer dikwyls gezegd hebben, dat hare moeder ryk en van adel is; dit heb ik, meer dan eens, uit zekere afgebrokene woorden van Clara gehoord. Maer by dage moet men er haer niet van spreken; want zy weet niet het minste van alles wat zy in hare slaepwandelingen zegt of doet. Ja, zy zou zelfs niet weten, dat zy ooit haer bed verliet, indien men haer niet somwylen gewekt had met haren naem te noemen. — Want als men haren naem noemt, dan ontwaekt zy oogenblykelyk. »

« Maer, Vrouwe, ik hoor u niet zeggen, dat gy ooit gepoogd hebt het arme kind van hare vervaerlyke kwael te verlossen. Die onverschilligheid is onvergeeflyk! Hoe is het mogelyk zulk lief engeltje te zien lyden, zonder hemel en aerde te verroeren om het te genezen? Ware ik in uwe plaats! »

« Ik weet het, Gravinne, dan zouden honderd geneesheeren van dicht en verre geraedpleegd worden. Maer wie zegt u dat ik, die niet bemiddeld ben, niet uit liefde tot het kind gedaen heb wat eene gravinne, met al het geld der wereld, niet zou kunnen doen? »

« Och, vergeef myne haestigheid ; ik lyde geweldig, Moeder. »

« En toch moet ik voortgaen, Edelvrouw; want ik heb u nog het wonderlykste te verhalen. Als Clara nu daeronder op den trap zit en men haer aanspreekt, dan antwoordt zy altyd alsof hare echte moeder voor haer stond. Indien men die zucht haers harten niet wederstreeft, ontbrandt in haer eene zoete vlam van liefde; zy omhelst, kust en lacht; zy kruipt u op den schoot, streelt uwe wangen, ziet u in de oogen dat uwe ziele zich ontstelt; stort als een stroom van betooverende woorden in uw oor en verleidt u tot zelfsvergeten door eene geheime magt, welke onuitlegbaer en onbegrypelyk is; ja, welke u somtyds doet beven. »

Hier onderbrak de Moeder hare uitlegging als om eene bemerking van de gravinne te hooren; maer de Signora zat daer roerloos, met uitgestreken halze en met wyd geopende oogen, en zichtbaer hygende naer eene verdere verklaring. De vrouwe hernam :

« Ik verbeeld my, Edelvrouw, dat de moeder van Clara, toen deze laetste nog bitter jong was, haer kind meer dan eens en welligt uren lang gestreeld en gekust heeft en daerby tranen stortte; want dikwils begint Clara in haren schynslaep te weenen, omdat zy denkt dat hare moeder weent! Alsdan, o Edelvrouw, is het kind zoo treffend, zoo

schoon van teederheid en liefde, dat geen mensch op aerde, al ware zyn hart van steen, zou kunnen weërstaen aen den indruk van hare gebaren en woorden. Ach, indien hare moeder haer hooren kon! Voorwaer, zy zou alle gevaer verachten om haer kind met hare liefde te laven, om het in zyne treurnis te troosten..... om het gelukkig te maken; want, eilaes, het zuiver zieltje lydt schrikkelyk en vergaet onder den invloed eener geheime kwael.....Maer gy weent, Gravinne; myn verhael heeft u al te diep geraekt. Vergeef my! »

Gansch verdwaeld zat de Segnora als gedachteloos en met stille tranen in de oogen. Zy antwoordde niet op de uitroeping der Moeder, en scheen hare tegenwoordigheid te hebben vergeten; zelfs als deze hare hand tot vertroosting aangreep, verroerde zy zich niet.

Eene tamelyk lange stilte heerschte tusschen de twee vrouwen. Eensklaps verhief zich de borst der Segnora, een hevig rood beklom haer voorhoofd, zy sloeg de oogen als beschaemd ten gronde en zuchtte met byna onhoorbare stemme :

« ô, Heb medelyden met my, gy goede vriendinne! Clara is *myn* kind, — *ik* ben hare moeder! *My* is het die zy roept, *my* is het die zy streelt..... »

Een tranenvloed brak los uit de oogen der Segnora en smachtte hare stem.

De Moeder eerbiedigde eene wyl de smart der gravinne, waerna zy aenving met haer allerlei troostende woorden toe te sturen. Zy sprak haer nog meer van Clara, wees haer de middelen aen om het geluk van het kind te verzekeren, deed en zegde alles wat haer edelmoedig hart haer inboezemde om verlichting in het gemoed der Segnora te doen dalen. Allengskens bereikte zy haer doel; — en nu het hart der gravinne ontlast was van het geheim dat zoo lang pletterend erop gelegen had, sprak deze ook veel vryer, ja, ten laetste met meer opgeruimdheid van geest.

De beide vrouwen onderhielden zich nog langen tyd over het kind; maer byzonder over zyne kwael, waervan de gravinne tot de minste byzonderheid wilde kennen.

Eensklaps verbleekte de Edelvrouw en zy begon van angst te beven.

Terwyl de Moeder met verschriktheid naer het raedselwoord dezer plotselinge aendoening zocht, trok de Edelvrouw eene lade open en wierp eenige stukken kant op de tafel, wanneer zy zegde :

« Moeder, Moeder, daer is de graef d'Almata; ik heb de poort hooren opengaen! Ach, lieve, vertrek met haest, dat hy u hier niet vinde : hy mogt u dingen vragen, waerop gy moeijelyk zoudt kunnen antwoorden. Verberg het geld..... en ontmoet hy u, gy hebt my kanten te koop

gebragt. Ga, ga, tot morgen..... want ik kom alle dagen by u. »

De Moeder stond op en ging met spoed ter kamer uit; de toon en de ontsteltenis der Segnora hadden haer verschrikt. Op den trap ontmoette zy inderdaed den graef d'Almata, die haer wel met onderzoekende nieuwsgierigheid bezag, en haer sidderen deed, doch haer geen enkel woord toestuerde.

Even sprakeloos ontsloot Domingo de poorte voor haer.

V.

Reeds vyftien dagen waren er verlopen, sedert dat de gravinne d'Almata haer geheim aen de Moeder van het Maegdenhuis had toevertrouwd. Alle morgenden, en dikwyls daerby nog des namiddags, ging zy het kind bezoeken en bleef dan, door toedoen der Moeder, telkens twee, dry uren met hetzelfde, het streelende en onderwyzende in hoofsche spreuken en edele manieren. Zelfs had zy begonnen aen Houten Clara de spaensche tale te leeren. In dien tyd namelyk moest men deze uitheemsche sprake magtig zyn, wilde men niet als een persoon van geringe afkomst aanzien worden; en, daer de Segnora alles inspannen wilde om Clara zoo veel mogelyk boven haren staet

van Weesmeisje te verheffen, was het natuerlyk dat hare eerste zorg zich tot dit punt der opvoeding des kinds wendde.

Houten Claer, die uit aerd beminnend was, had zich met eene grenslooze teederheid aen hare beschermster gehecht; hare zoete woorden en onnoozele vleijeryen, genoegzaam bekoorlyk om een vreemd hart te verleiden, hadden zoodanig op het gemoed der gravinne gewerkt, dat deze de gansche wereld vergat om aen niets meer dan het engelachtig kind te denken.

Het beviel den graef d'Almata niet zeer, zyne echtgenote gansche dagen uit den huize te weten, onder het onwaerschynlyk voorwendsel dat zy in de Moeder van het Weezen-gesticht eene oude schoolvriendinne had wedergevonden, wier gezelschap haer buitengewoon vermaekte en opbeurde. De ergwaen was des te geweldiger in zyn hart ontstaen, daer hy zich op nieuw byna gansch door de gravinne vergeten en verzuimd zag; maer hy wilde zyn woord getrouw blyven; en, hoe zeer het gedrag der Segnora hem ook bedroefde of pynde, hy deed haer niet bespieden noch toonde eenig verlangen om meer te weten dan de gravinne zelve hem zegde. In zynen boezem vergaderde zich in stilte de verdenking en de gramschap. Gewis het onweder, indien het eens losbreken moest, zou schrikkelyk zyn.

Eene tyding uit Spanje kwam eensklaps dien stand van

zaken veranderen. De oom van den graef d'Almata was overleden en had hem erfgenaem van al zyne goederen gemaakt. Deze goederen bestonden uit een groot gedeelte van het land, rondom het vlek Rota, in het vruchtbare Andalusië, uit een groot getal huizen in de stad Xerès-de-la-Frontera, en uit vele schoone schepen op zee, die uit Cadix naer de nieuwe wereld vaerden.

De rykdommen welke aldus by de have van den graef d'Almata gevoegd werden, waren byna onschatbaar; en, om niet een groot gedeelte van een zoo zeer verspreid fortuin te zien verloren gaen, kon hy zich niet onthouden met allen spoed naer Spanje te vertrekken. Hy achtte dit voorval eene gelukkige omstandigheid om zyne echtgenote zonder wederspraak tot het verlaten van Nederland over te halen. Toen hy de gravinne het vertrek naer Spanje aenkondigde bemerkte hy wel, wat bleeke doodverw over haer gelaet zich spreidde; hy verraste later wel roode oogen, door lang weenen ontstoken; nochtans hield hy zich alsof hy aen die treurnis geene verborgene oorzaak toeschreef. Het was hem genoeg, verzekerd te zyn dat hy zich nu met de gravinne ging verwyderen van het onbekende voorwerp, dat haer aen Nederland geboeid hield.

Den avond voor den dag der afreize naer Spanje, zaten de Segnora en de Dwene stilzwygend in de kamer, waer de eerste by het venster gezeten had, toen de Maegdenmeis-

kens ter wandeling gingen. Beide hadden sedert lang geen woord meer gesproken, en schenen met ongeduld of met vrees, iets of iemand te wachten. Over het aenzigt der Segnora liep van tyd tot tyd een byna onvatbare glimlach van vreugde, die telkens vervangen werd door de levenlooze uitdrukking der vergetelheid en der droomery; het gelaet der Dwene verried integendeel een soort van moedeloze droefheid.

Toen het reeds eenige oogenblikken half elf op de kerktorens geslagen was, hieven de twee vrouwen het hoofd op en blikten angstig naer de deur der kamer, waer de berden vloer onder de stappen van iemand kraekte.

« Hemel, hy is nog niet slapen gegaen! » zuchtte de Edelvrouw. — De graef d'Almata trad de kamer in, wierp eenen vragenden oogslag op de twee vrouwen en sprak :

« Nog wakend, Catalina? Waerom niet gerust, daer wy morgen eene lange en lastige reize ondernemen moeten? Gy zyt droef, ik weet het; maer gy moet toch wat redelyk zyn en u aen de noodzakelykheid met geduld onderwerpen. »

« Wy meenden oogenblikkelyk te bedde te gaen, Calisto » antwoordde de Segnora, opstaende en een licht vattende.

« Ik weet niet » bemerkte de graef « maer het is zonderling, dat iedereen in dit huis heden het bed schynt te

ontvlugten. Daer is Domingo, — die gewoonlyk van negen ure slaept en ronkt waer hy zit, — nu weet hy redenen uit te vinden om byna tot middernacht te waken. Alles is toch sedert dezen morgen tot de reize gereed ! »

Op deze bemerking antwoordde de Segnora niet; zy scheen eene langere samenspraek met den graef te willen ontwyken en zegde, terwyl zy de hand aen de deure harer slaepkamer hield :

« Welaen, Calisto, ik zal my haesten om uwen vriendelyken raed te volgen, en poogen te rusten, indien het my mogelyk is. Men verlaet zyn vaderland niet zonder treurnis, als men niet weet of men het nog wel ooit zal mogen wederzien. »

« Gy zult het wederzien, Catalina. In Gods naem, dweep toch zoo niet met alles wat u bedroeven kan. — Nu, slaep gerust, tot morgen. »

« Tot morgen, Calisto. »

De graef ging ter zael uit, en begaf zich naer zyn nachtvertrek, dat aen de andere zyde des huizes tegen den hof gelegen was. De Segnora, door de Dwene gevolgd, trad in hare slaepkamer.

Hier zetteden de beide vrouwen zich elk in eenen stoel, zonder dat iets in haer het inzicht om ter ruste te gaen liet blyken.

Na eenige oogenblikken van aendachtig luisteren, of

eenig gerucht zich nog vernemen liet, sprak de gravinne met gedooft stem :

« Ach, Ines, zoo Domingo ons had verraden! Zoo hy ons voornemen aen zynen meester had bekend gemaekt! »

« Hy zal het niet doen, Signora. »

« Zyt gy gansch zeker, Ines! »

« Ha, ik heb hem beloofd dat ik, by onze aenkomst in Madrid, hem myne schoone Antonieta ten huwelyk geven zal. Die belofte kan hem met naekte voeten over gloeiend yzer doen loopen. Vrees niets van hem. »

« Heb dank, Ines, dit verligt mynen angst : ik beefde voor verraed; want de graef bezag ons zoo wreed, zyn blik drong zoo diep in myn oog! »

« Ik denk niet, Edelvrouw, dat hy iets nieuws vermoedt. Het is zyn gewoon, en eilaes, gegrond en regtveerdig mistrouwen. Maer ik verzoek u, ik smEEK u, Edelvrouw, laet my toe nog eens regtzinniglyk te spreken, vooraleer gy uw gevaerlyk voornemen gaet uitvoeren, — en vergeef my zoo ik u weder mishagen moet. »

« Spreek, Ines; zeg wat gy wilt, o goede; maer om myner ellende wille, pynig my niet te zeer. »

« Signora, wat gy doen gaet is iets waerby gy uw eigen leven en het myne in de waegschael legt, iets waerby gy daerenboven uwe eer als vrouw verliezen kunt; want wie zou u verregtveerdigen zoo de bloedige en schynbaer

wettige wraek uws echtgenoots uw geheim met ons beide in het graf deed dalen? »

« Ach, een weinig medelyden, Ines. Het is nutteloos. »

« My is het om het even, Segnora; ik heb moed genoeg, en heb meer dan eens den punt eens dolks gezien; maer wat my aenbelangt is, dat gy, aen wie ik my als eene slavinne door liefde en dankbaerheid heb toegewyd, dat gy wetet, Segnora, dat ik niet met vollen wil in dezen onvoorzigtigen, ja zinneloozen stap heb toegestemd. Ik heb het u afgeraden, niet waer? »

« Ja, ja, Ines. »

« Met tranen, met welsprekendheid, met gramschap, niet waer? »

« Ja, ik leg immers geene verantwoordelykheid op u, lieve? »

« En gy blyft dan by uw eerste besluit? Gy wilt uw leven en uwe eer in gevaer brengen voor een genot dat slechts een half uer duren moet? »

« Gy spreekt er wel losselyk over, Ines. Gy wilt my dan berooven van de laetste zaligheid die my misschien op aerde nog gegund zal zyn? Morgen vertrekken wy naer Spanje. Wie weet of wy ons Nederland nog zullen wederzien? Ik zou dus myne Clara verlaten, zonder dat ik ooit het woord *Moeder* uit haren mond gehoord hebbe? Zonder dat zy wete waerom ik haer aenbidde? Ik zou vertrekken als

eene vreemdelinge, die haer met onverschilligheid overlevert aen haer lot van dienstmeid? Neen, neen, het kan niet! Ja, ik weet, Ines, dat gy gelyk hebt : dat ik eene dwaze, eene zinnelooze ben; maer ik zou te vergeefs worstelen tegen het gevoel dat my voortrukt. Het moet zyn! »

« Er ware veel op uwe gezegden te antwoorden, Signora : Ik weet dat het nutteloos zou zyn. Welaen, het zy zoo : vrees geene bemerkingen meer van my; wat er van komen moge, ik zal u gehoorzamen. — Nog eenige oogenblikken en het zal tyd zyn. Domingo wacht ons reeds met den sleutel; de Vader van het Maegdenhuis zal insgelyk gereed staen; hy denkt dat wy een werk van bermhartigheid gaen plegen en de kleine Clara van hare slaepwandelizekte willen genezen. »

Een groot vierendeel uers verliep nog in de diepste stilzwygendheid, waerna de Dwene opstond en de gravinne hare huike omhing, zeggende :

« Signora, het is tyd! Ga op de punten uwer voeten, dat de vloer niet krake. En nu, geen woord meer, zoo lang wy in den huize zyn. Volg my..... »

De beide vrouwen verlieten de kamer en gingen in de diepste duisternis en met de grootste omzigtigheid den trap af. Byna beneden geraekt zynde, hoorden zy eensklaps een gerucht op het eerste verdiep. Bevend bleven zy staen en luisterden vol angst : zy hoorden echter niets meer.

« Wee ons ! » zegde de gravinne « was het niet op de kamer van den graef ? »

« Zwyg, Signora » antwoordde de Dwene « ik geloof het niet. Houd u stil..... »

Na tamelyk lang luisteren sprak de Dwene :

« Het is niets..... Kom aen. »

En dan het hoofd tot de poort wendende riep zy gansch stille :

« Zyt gy daer, Domingo ? »

« Ik wacht reeds lang » antwoordde de dienstknecht in de duisternis.

De gravinne naderde met hare Dwene by de poort, en deze voorzigtiglyk geopend zynde, verlieten zy hare wooning.

Zoohaest zy zich voor het Maegdenhuis bevonden ging de helft der poorte als van zelve open ; want een man stond erachter, door het kykgat te loeren en op hare komst te wachten.

De Moeder van het Maegdenhuis ontving de vrouwen en leidde ze in het spreekamerken, waer een licht brandde. Dan zegde zy tot de gravinne :

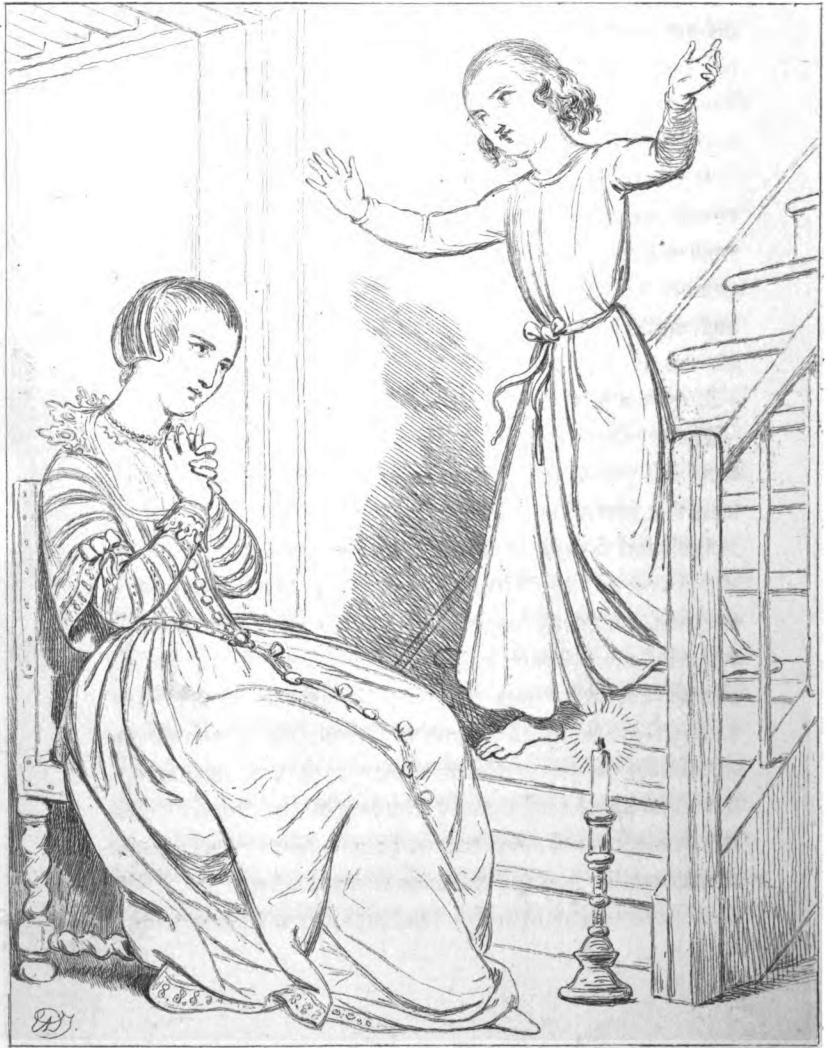
« Edelvrouw, gy hebt lang getoefd. Reeds kon Clara beneden zyn ; want haer uer is niet zoo juist, dat het somwylen niet veel verschille. Houd u dan gereed, Edelvrouw, Clara mag ons niet zien ; wy zullen intusschen waken.

Neem wel in acht dat gy haren naem niet noemet; want zy zou oogenblikkelyk uit haren slaep schieten. »

« Het is koud » bemerkte de Edelvrouw « zal het kind daervan niet ziek worden, als het eens lang duerde? »

« Het heeft geen nood, Edelvrouw; ik heb voor onze Clara nachtkleederen laten maken. Gedurende haren zieketyd is zy gewoon ermede te slapen..... Luister, daer boven : daer hoor ik ze van den bedde opstaen. Tot straks dan; wy blyven hier. By den trap staet een stoel tot uwien dienste..... Neem de lampe, Edelvrouw! »

De gravinne ging met het licht by den trap staen. Het hart klopte haer geweldig en zy beefde alsof een diepe angst haer ontstelde. Nochtans was het een overmatig vreugdegevoel alleen dat hare zenuwen schokte; want wat hier gebeuren ging beloofde haer eenen hemel van geluk en zaligheid. Arme Vrouw! In haren boezem gloeide, als eene verteerende vlam, het grensloos, het onweërstaenbaer gevoel der moederlyke liefde; een eenig kind was haer geschonken, zy had acht jaren getreurd en gekwynd, zy had ramp en droefheid rondom haer gespreid; — uit liefde alleen tot haer ongelukkig en verlaten kind had zy geleden als eene martelaresse. Het is waer, sedert eenigen tyd had zy eene belooning voor zooveel smart gevonden : zy had gebaad in de streelingen, in de zoenen, in den glimlach van Clara; — maer, eilaes, zy was nog altyd eene vreem-

delinge voor haer : nog nooit had het woord *Moeder* in haer oor geklonken ! Nu ging zy het hooren, dit heilig woord, dat als een goddelyke klank het hart der vrouwe treft en van onzeggelyke vreugde doet sidderen.

Geen wonder dan, dat de doodsche stilte die haer omringde en de onpeilbare duisternis der afgelegene hoeken, waerin het kleine licht geen enkel straeltje zond, op haer gemoed niet werkten ; want de afwachting van het plegtig oogenblik boezemde haer eene blydschap in, welke haer gansch overheerschte.

Zy stond by den voet van den trap en blikte omhoog.

Houten Claer verscheen welhaest op het portael en lachte met stille minzaamheid de gravinne tegen, zoohaest zy haer kon bemerken.

Het kind was gansch in wit linnen gekleed ; zyne blonde haren, die niet zeer lang waren, rolden in vlottende lokken op zyne schouders ; eene schoone roosverw blonk op zynè wangen, nog blauwer als by dage schenen nu zyne groote oogen, die wyd open waren en zonderling onder het spiegelrein voorhoofd blonken. En wel verre van op dit geheimzinnig uer van middernacht en in deze omstandigheid iets spookachtigs aen te bieden, geleek Houten Clara integendeel aen den speelzieken engel, dien de moederlyke inbeelding by de wiege van haer kindeken droomt.

Ter nauwernood had Houten Claer de gravinne bemerkt ;

of zy riep met al de indringende zoetheid van haer zilverfyn stemmeken :

« Ha, moeder, zyt gy daer? Ik kom, ik kom. »

Dit zeggende opende zy de armen tot de omhelzing en daelde den trap af, met zoo veel blyde haest dat de gravinne nauwelyks den tyd had gehad om het licht neder te zetten, toen het kind reeds om haren hals hing en haer begon te zoenen, alsof het zich verblydde over hare terugkomst na jarenlange afwezigheid. Tusschen elken kus versmolten zich woorden, die ofschoon onverstaenbaer, als peerlen van geluk in het hart der gravinne vielen. De Segnora verdwaelde byna onder de driftige liefdebetuigingen van het kind; sprakeloos hield zy het op de borst gesloten en dronk, in zelfsvergetelheid, den verleidenden naem van Moeder, die nu onophoudelyk van Clara's lippen viel.

Eensklaps maekte het kind zich uit de armen der gravinne los, en terwyl het zelf op den ondersten trap by den houten pyler zitten ging, trok het, van vreugde lachend, aen de hand der Segnora en zegde :

« Ha, lieve moeder, zet u daer neêr op den stoel : het is hier zoo goed en zoo vermakelyk, als gy er zyt. Ach, wat ben ik weder droef geweest en wat heb ik tranen gestort! Het is nu reeds zeven dagen dat ik hier alleen zit en treurig wacht! »

« Gy bedriegt u ! » riep de gravinne als door yverzucht verdwaeld. « De vrouw van wie gy spreekt, is uwe moeder niet. *Ik* ben uwe moeder, ge zyt *myn* kind ! »

Houten Claer bezag de Signora met verbaesdheid en vroeg :

« Waerom zegt gy dat nu zoo vreemd? Ik weet het immers wel dat gy myne moeder zyt?..... Maer waerom komt gy dan niet dagelyks? — Gy hadt het my beloofd. De andere kinderen die eene moeder hebben, mogen er wel altyd by zyn ! »

Eene diepe droefheid drukte het hoofd der gravinne neder; pynlyke zuchten waren het eenige antwoord op des meiskens vraeg. Deze bemerkte het en sprak :

« Och, God, lieve moeder, word toch niet droef; ik zal het niet meer zeggen. Ik weet dat het uwe schuld niet is dat gy niet altyd komen kunt. »

En hare armkens om den hals der gravinne slaende, bragt zy haer aengeziet onder de oogen der treurende Signora en bad smeekend :

« Och, gy zyt immers niet kwaed, moeder lief? Ik zie u zoo geern! Als ik by u mag zyn en in uwe armen rusten mag, dan ben ik zoo blyde — zoo blyde als een engeltje in den hemel. Maer gy moogt niet zuer zien, moeder; want het doet my groote pyn..... »

De zoete woorden van het kind schenen magteloos

op het gemoed der gravinne te zyn geworden. Deze liet zich lydzaam streelen en zoenen, terwyl andere gedachten haren geest benevelde. Zy had gehoopt, dat zy aen Clara zou hebben kunnen zeggen : « Ik ben uwe moeder ! » en dat het kind al het gewigt dezer verklaring, ten minste in zynen schynslaep, zou hebben begrepen. Nu Clara haer van zelve als hare echte moeder aanzag en geen onderscheid tusschen haer en de bestierster van het Maegdenhuis scheen te kunnen maken, was het de Signora niet mogelyk eenige beteekenis aen hare voorgenomene veropenbaring te geven. Daer zy het gedroomde geluk niet vond, was zy gansch over deze langgewachte samenkomst ontooverd, en het was met droeve neêrslagtigheid dat zy zegde :

« Arm kind, het is de andere vrouw niet die uwe moeder is : ik alleen weet wat uwe geboorte my heeft gekost, ik alleen heb bittere pynen geleden omdat gy op de wereld zyt, ik alleen heb jaren lang tranen gestort over uw ongelukkig lot, ik alleen zal misschien uit liefde en medelyden tot u eene bittere kwyndood sterven..... Ach, ik geef myn leven prys aen de wraek van eenen vertoornden echtgenoot, — ik waeg myne eer en den naem van myn geslacht om het woord moeder slechts ééns uit uwen lieven mond te hooren..... en, eilaes, gy begrypt my niet ! »

By het einde dezer rede lekten stille tranen in overvloed

uit de oogen der gravinne. Houten Claer, insgelyks van medegevoel weenend, aenzag haer gansch verwonderd, alsof men haer in eene vreemde en onverstaenbare tael hadde aengesproken. Eindelyk zuchtte het kind:

« Och God, moeder lief, willen ze u kwaed doen? Waerom? »

De Segnora sloot het kind vast tegen hare borst en zoende het stilzwygend. Na aldus eenen zekeren tyd in doodsch verdriet gebleven te zyn, hief de gravinne eensklaps het hoofd op, vaegde de tranen van hare wangen, vatte met kracht de twee handen van het kind en riep, terwyl een lach van wanhoop haer gelaet ontstelde :

« Clara! Clara! »

Bevend en styf op het kind starende, wachtte zy naer het uitwerksel van dien naem.

Het meisje wreef zich de oogen, als iemand die ontwaekt, sloeg angstige blikken in het ronde en riep :

« Och God, waer ben ik hier? Het is nacht! »

En zich in de armen der Segnora werpende, zuchtte zy :

« Ik ben verveerd..... 't is hier zoo eendig (*) en zoo koud!.... »

(*) Dit woordt beduidt *eenzaam*, van eene plaets sprekende wier eenzaamheid het hart met angstgevoel beklemt.

Na dat de Segnora het kind den tyd gegeven had om met afnemende bevreesdheid rond te zien waer het zich bevond, en zich gansch te stillen, sprak zy :

« Clara, myne lieve, gy erkent my wel, niet waer? »

« Ach, ja, Edelvrouw » antwoordde zy « ik ben niet meer verveerd..... omdat gy met my zyt. Maer wat doen wy hier, zoo moedermensch alleen in den nacht? »

« Zit daer neêr, Clara, en aenhoor my zonder spreken : ik heb u iets te zeggen dat gy van uw gansch leven niet vergeten moogt. »

« Och Heer, gy heeft, Edelvrouw! nu word ik weder zoo verveerd! »

« Wees stil en gerust, Clara. Niets kwaeds kan ons hier gebeuren. — Luister met aendacht, om Gods wille!..... Iedereen denkt dat gy eene arme weeze zyt, Clara; iedereen meent dat gy eene nederige dienstmeid zult worden; dat gy als eene slavin uw leven lang zult moeten werken en ten bevele staen van meesters die u betalen. Gy denkt het ook en zyt te vrede met uw bitter lot. Maer het is niet waer, Clara! Eens zult gy als meestersse bevelen, met ryke kleederen pralen, in eene koetse ryden, door uwe schoonheid de edelsten bekoren en met fierheid nederzien op al wie zich uwer eerste bestemming herinneren durft. Want ziet gy, lieve maegd, gy hebt eene moeder, die haer leven voor uw geluk zou willen verliezen. Die moeder is edel,

ryk en magtig; en nooit — nooit zal zy haer engeltje verlaten.....! »

Zy omarmde het kind onstuimiglyk by deze laetste woorden, en hoopte gewis dat het insgelyks in liefdebewyzen losbreken zou; maer het tegendeel geschiedde. Houten Claer scheen gansch in eene diepe overpeinzing verzonken en zuchtte alsof zy tot zich zelve sprake :

« Ik zou ryk worden, in eene koetse ryden en schoone kleederen dragen? En ik heb eene Moeder! Ach, wat zal ik ze geerne zien!... Maer waerom komt ze my dan niet halen, myne moeder? Ik ken ze niet! »

Half zinneloos was de gravinne; hare oogen blonken met een helder vuer, en een zonderlinge lach van verdwaeldheid bewoog hare wezenstrekken. Zy vatte het hoofd van het kind tusschen hare twee handen, en diep in zyne blauwe oogskens starende, riep zy :

« Aenzie my, engel zoet, aenzie my..... Ik ben uwe moeder! Gevoelt gy het niet aen den gloeienden kus dien ik u geef, o, gy lieve schat myner ziele! Myn dierbaer kind! »

Eene hevige blydschap blonk op het gelaet van Houten Claer; eventwel was er nog een schyn van ongeloof in haren vreugdelach.

« Gy, — gy zyt myne echte moeder? » riep zy « myne moeder die by mynen vader woont? »

« Uw vader is al lang in den hemel, Clara, hy is dood en bidt God voor ons » zuchtte de gravinne, terwyl zy alle verdere vraeg onder eenen nieuwen kus versmoorde. « Ik ben uwe eenige, uwe echte moeder — en ik heb geen ander kind! »

« Och God! » zuchtte het meisje « daer voor moet de heilige Maegd Maria gebenedyd zyn! Wat schoone liederen zal ik nu myn heel leven lang ter harer eere zingen! Want dat heeft zy gedaen! Wat ben ik bly, dat gy myne moeder zyt. Ik zag u toch reeds zoo geerne! och, zoo geerne! »

Eene geheimzinnige stem sprak op dit oogenblik in de duisternis :

« Signora, Signora, het is tyd! »

Met driftige haest begon de gravinne tot Houten Claer onhoorbaer te spreken. Gewis vreesde zy verstaen te worden door degene die welligt als eene ontydige bespiedster in de nabyheid stond en loerde. Lang duerde de stille samenspraek; op beider aengezigt wisselden zich nog tranen en lachen, treurnis en zaligheid, tot dat Houten Claer met besluit opstond, en na eenen vurigen kus tot hare moeder sprak :

« Neen ik zal het niet zeggen dat gy my gewekt hebt. Niemand zal weten dat gy myne moeder zyt.... Maer gy zult wederkomen, niet waer, moeder lief? Ik zal den heiligen Engel Sinte Michiel bidden dat hy met u blyve onderwege.»

Het licht vattende klom de gravinne met het kind naer boven, en kwam eenigen tyd daerna beneden by de twee vrouwen, die reeds lang ongeduldig op haer wachtten.

« Kom aen, Ines » zegde de Signora « laet ons haestig huiswaerts keeren. Clara is reeds naer boven gegaen; zy slaept gerust. — Vrouw Moeder, ik zal u morgen vroeg laten roepen; wy vertrekken eerst op den middag, zoo dat ik nog tyd zal hebben om met u over gewigtige zaken te spreken. »

De Signora en hare Dwene verlieten het Maegdenhuis en keerden terug naer hare eigene wooning. Voor de poort gekomen klopten zy zachtjes met de hand ertegen, opdat Domingo haer opendede. Zy ontvingen geen antwoord, ofschoon zy het teeken menigmael herhaelden. Reeds begon de Signora in al hare leden te beven, toen de Dwene, met hare hand over de poort te laten gaen, bemerkte dat deze slechts aangestooten was en niet op slot stond.

« Het is niets, Signora » mompelde zy « die luije Domingo zal ergens zitten slapen. De poort is open; kom stillekens binnen en maek geen gerucht op den trap. »

Zoohaest de Dwene het slot met voorzigtigheid had laten toeschieten, gingen zy beide tastend door de duisternis en klommen naer boven, zonder dat het minste kraken van trap of vloer hare tegenwoordigheid kon hebben ver-

raden. 'Als zy de deur der slaepkamer van de gravinne bereikten, ontsnapte een zware zucht uit hare borsten; er scheen een steen van hare harten te vallen. Zy hadden de gevaerlyke onderneming volvoerd, en nu stonden zy weder by het vertrek dat zy hadden verlaten, zonder dat eenig ongeval haer in den weg getreden ware!

De Dwene opende de deur der slaepkamer om hare meestersse erbinnen te laten gaen; — maer, by den tweeden stap welken de Segnora waegde te doen, ontvloog een yselyke angstschreeuw uit hare borst en zy viel loodzwaer op den vloer. Bleek en sidderend stond de Dwene by hare gevoellooze meestersse zonder zich tot haer te bukken : de verdwaelde vrouw staerde dieper de kamer in, waer eene akelige verschyning, by het waggelend licht der keers, haer van schrik de dood deed smaken..... De graef d'Almata zat dáér, by het bed der gravinne, met een pistool in elke hand en brieschend van woede als een getroffen leeuw! Hy vestigde zyn gloeiend oog op de Segnora, lachte een oogenblik met bitteren spot, stond op, en rigtte zyne regterhand met het pistool vooruit naer zyne magtelooze echtgenote..... maer hy scheen plotselings door een geheim gedacht overheerscht te worden; want, by eenen schreeuw der wanhoop, liet hy den arm met het moordtuig als verlamd nevens zyne zyde nedervallen en liep weg van daer, gelyk iemand die terugdeinst voor het gedacht

eener moord en zyne eigene razerny ontvlugten wil. Onderwege stortte hy eene schrikkelyke vermaledyding in het oor der verpletterde Ines en verdween op den trap in de duisternis. De Dwene zonk geknield by de gravinne neder en stortte eenen vloed van tranen over haer. Reeds had zy vergeten, in wat gevaer des levens zy zelve verkeerde, om op niets meer dan alleen op het lot harer meesteresse te denken.

VI.

De gravinne zat alleen in de kamer by de straet. Zy lag met het hoofd op de leuning van eenen armstoel; het hair was van onder haer kapsel losgevallen en hing verward langs haren hals; hare kleederen waren verkrookt en ontschikt. Eene akelige stilte omringde haer: — zy scheen een lyk te zyn dat, na eene verrassende dood, in zulke gesteltenis ware blyven liggen. En, indien men aen het trage doch hevige opzwellen harer borst merken kon dat het leven haer nog niet had verlaten, dan toch erkende men tevens, dat onuitsprekelyke martelpynen de ongelukkige hadden afgemat en zy nu, onder de bitterste wanhoop, daer verpletterd lag.

Een gerucht, dat veroorzaekt werd door het geweldig toewerpen der voorpoort, deed haer sidderen en het hoofd eenigzins tot angstig luisteren opheffen; doch zy viel onmiddelyk weder even roerloos op den kant van den zetel.

De Dwene trad haestig, ofschoon met looze stappen, de kamer in; en hare meestersse by den arm vattende, sprak zy met blydschap :

« ô, Segnora, laet ons God danken : de graef is daereven binnen gekomen ! »

De gravinne, als door deze tyding versterkt, wierp zich regt in den stoel, hief oogen en handen ten hemel en bad met dankbaerheid :

« Gezegend moet gy zyn, o God, dat gy het niet hebt laten geschieden ! Dat ik sterve als eene boetelinge.... maer hy ! hy, de goede, wiens leven ik vergiftigd heb..... o, dank, dank dat gy hem hebt bewaerd ! — Uw Engel heeft het yselyk gedacht uit zynen geest geweerd ; gy hebt niet gewild, o Vader, dat eene moord op uwe ellendige diens-
resse drukken zou. Ach, uw naem zy gebenedyd ! »

« Maer, maer » riep de Dwene als door onverwinbaren schrik gejaegd « nu is de graef in huis ! Hy kan alle oogenblikken komen..... ô, Zeg toch, wat gaen wy doen ? Ik ben radeloos en tot de dood toe benauwd. »

« Wel, ga spoedig, Ines ; ga hem vinden. »

De Dwene scheen in het geheel tot dien stap niet gereed ;
zy boog het hoofd en bleef sprakeloos staen.

« ô, Wee my » riep de gravinne « zy durft niet! Ines,
gy wilt dus dat ik zelve ga? Gy, die zoo welsprekend zyt,
die zoo diep het harte weet te treffen, gy zoudt my in dit
niterst oogenblik verlaten? »

« Ach, dierbare meestersse » zuchtte de Dwene « ik
durf het niet wagen. Haddet gy gezien, hoe hy met gloei-
jende oogen en met verwilderd gelaet de poorte toewierp
en al brieschende den huize inliep, ach, gy zoudt vlug-
ten..... want de dood vergezelt hem! »

« Ha, gy weigert my dezen laetsten dienst » zegde de
gravinne pynlyk, terwyl zy als verpletterd het hoofd zinken
liet « gy durft het goede gedacht niet uitvoeren, dat gy
zelve als eene laetste plank der redding my hebt aenge-
wezen? Welaen, het zy zoo! ik beveel myne ziel aen God,
en wacht met onderwerping op den slag die my treffen
moet. »

De Dwene rustte met het hoofd op den rug van den stoel
en weende sprakeloos. Na eenige oogenblikken der diepste
stilte, hief de gravinne het hoofd op en zegde :

« Wat, ik zou ondankbaer en laf genoeg zyn? Het pligt-
gevoel, myn bloedend hart, myn knagend geweten, — alles
roept my toe dat ik hem verlossen moet uit de helle der
wanhoop, waerin hy nu ligt en lydt als eene gedoemde

ziele; — en ik zou terugdeinsen voor de bekentenis? Neen, neen! »

« Blyf, ach blyf, ongelukkige Edelvrouw! » smeekte de Dwene met gevouwen handen. « Hy zal u dooden! »

Maer de Segnora gaf geen acht op dit gebed en ging met klimmenden drift voort :

« Ik heb by nachte onze wooning verlaten..... hy waent my schuldig aen het afschuwelykste verraed; voor my, voor zyne beminde Catalina, heeft hy tien jaren lang de rust en het genot zyns levens opgeofferd; ik ben in zyn oog een vuig en verachtelyk schepsel geworden; liefde, haet en wraeklust worstelen nu in zyn binnenste en scheuren wreedelyk zynen boezem..... En uit schaemte, uit vreeze der dood zou ik hem in stryd met dit yselyk gedacht laten? Neen, Ines, indien er een slagtoffer geëischt wordt dan moet de schuldige het zyn. — Het is gedaen, blyf gy hier, ik ga..... »

Zy stapte by deze woorden naer de deur; maer de oude Dwene wierp zich voor haer geknield neder en-riep :

« Vergeef my, vergeef my, Edelvrouw! »

« Ach, ik heb u niets te vergeven » antwoordde de Segnora, terwyl zy de Dwene oplitte en omhelsde. « Ik begryp uwe vreeze, goede Ines. Wees gerust en laet my gaen. »

« Gy zult niet gaen! » hernam de Dwene op eenen

gebiedenden toon. « Uw aenblik zou hem tot razerny vervoeren ; tusschen zyne verwytingen zoudt gy niet kunnen zeggen wat er dient gezegd te worden. Uw moed heeft my tot pligtbesef teruggeroepen. De dood moge my wachten : ik ben het, die hier bode zyn zal. Ik wil niet dat myne meesteresse zich in hare eigene woorden te beschamen hebbe. Myn besluit is genomen ; wat ik u dezen morgen beloofde zal ik uitvoeren. Ga, keer terug in den stoel, en wacht niet hoop. »

Zy liet de Segnora geenen tyd om eenige tegenwerping te doen en verliet haestig de kamer, welke zy langs buiten sloot, den sleutel eraf nemende.

Nu de Dwene, door het voorbeeld harer meesteresse, tot het verachten van alle gevaer was opgevoerd, beefde zy niet meer. Integendeel, daer zy uit inborst eene uiterst moedige vrouw was, had het gewigt harer zending zelve, haer met eene ongemeene gemoedskracht bezielde ; en, zonder aarzelen was het dat zy door de gangen stapte en zich onvoorziens in de kamer van den graef d'Almata aenbood.

De ongelukkige echtgenoot zat by eene tafel met het hoofd op de hand geleund en halsstarrig ten gronde blikkend. De twee pistolen lagen nog gespannen nevens hem.

Toen de Dwene verscheen, liep eene siddering hem door de leden en een bittere spotlach verkrampde zyn gelaet.

« Vuige slang, gy leeft nog! » brulde hy zonder zich te verroeren « gy brengt my uw bloed ten offer..... ik begeer het niet. De beul en het vuer zullen regt doen over uw schandelyk verraed! »

Onder deze schrikkelyke woorden liet de Dwene zich geenszins neêrdrukken; zy zweeg een oogenblik en sprak dan met koelbloedigheid :

« Graef d'Almata, gy verdenkt uwe echtgenote van eene misdaed : het is eene leugen! Zy heeft heiliglyk de trouw bewaerd welke zy u voor Gods altaer beloofde. »

« Ha, het bedrog zal het verraed verbergen! Neen, neen, het is gedaen. Vertrek, terg my niet, het vuer mogt nogmaels in myne hersens ontbranden..... Ik wil uw bloed niet, zeg ik u! »

« Graef d'Almata » hernam de Dwene zonder ontsteltenis « gelief my te bezien : ik beve niet..... zoo staet de misdaed niet voor haren regter. Gy zult my aenhooren; want ik breng u rust en vrede, — geluk misschien. Gy lydt onuitsprekelyke pynen, uw hart wil breken in uwen boezem. Indien uw akelig vermoeden gegrond ware, dan gewis zoudt gy regt hebben, niet alleen om u zelve te folteren, maer ook om in het bloed der schuldigen uwen wraekdorst te lesschen. Het is zoo niet, Graef d'Almata. Gy hoont myne Meestersse! »

De graef wreef zich geweldig met de handen voor het

aengezigt en wrong zyne leden pynlyk te samen, als iemand die worstelt tegen een gedacht dat onweërstaenbaer in zynen geest wil dringen.

« En bedenck, Segnor » ging de Dwene voort « indien het waer is, dat de gravinne u onophoudelyk heeft bemind, indien zy zuiver en getrouw is gebleven; bedenck dan hoe onregtveerdig gy uw eigen hart verscheurt en het hare onder uwe ongegronde verdenking verplettert. En dit alleen is waerheid, Graef d'Almata; elk ander gedacht is eene valsche getuigenis! »

« God, God, hoe durft gy zoo spreken! » riep de graef met pyn en toorn « en dezen nacht? »

« Een valsche getuige, Segnor. Ik weet het, wy misdeden, wy zondigden schrikkelyk tegen u; niets vermag ons over dezen stap te verontschuldigen; maer was onze daed onvoorzigtig, ons doel had niets gemeens met hetgene gy vreest of vermoedt. Vergeef my myne stoute tael; ik verneder my met eerbied voor mynen heer en meester, maer ik verdedig hier de miskende eerbaerheid myner Meestersse. Ik ben gekomen om de hel des twyfels in uwen boezem te dooven. Gy moogt my verpletteren indien gy wilt : ik zal van de waerheid getuigenis geven, al dreigde my de dood zelve! »

« Myn hoofd is gloeiend » zuchtte de graef « alles draeit voor myne oogen, ik lyde yselyk..... Catalina zou

zuiver zyn! Ik zou haer nog mogen beminnen! Ines, Ines, indien gy een enkel valsch woord spraekt, dan ware uwe wreedheid door geene duizend dooden betaelbaer. Ach, heb medelyden met my : bedrieg my niet! »

Met langzamen tred naderde de Dwene tot den graef en wierp zich geknield voor zyne voeten. Zy vatte zyne hand, en na dezelve eerbiediglyk te hebben gekust, zegde zy :

« Goede meester, ik smEEK u als eene genade voor u zelve, voor de gravinne en voor my, dat gy my spreken latet. Ik ben gekomen om u het geheim te verklaren, dat nu sedert zoo vele jaren als een vergiftigde sluijer over uw leven hangt, — en is daerin iets dat u met regt verstooren mag, uwe eindelooze goedheid laet my hopen, dat gy zult vergeven wat kan vergeven worden..... Mag ik spreken? Zult gy my lang aenhooren, zonder my te onderbreken? »

« Sta op, vrouwe » sprak de graef, naer eenen stoel wyzende « indien het waerheid is wat gy zeggen gaet, zoo zegene u God. »

De Dwene ging niet zitten; zy bleef een weinig ter zyde van den graef staen, boog het hoofd en begon dus hare rede, terwyl zy ten gronde blikte :

« Graef d'Almata, herinner u het tydstip, dat gy op het landgoed der Ghyseghems met uwen broeder en zyne echtgenote een gastvry verblyf vond tegen de vervolging

der vyanden van Spanje. Daer was insgelyks een jonge edelman, dien gy als uw' trouwen boezemvriend bemindet en die u de innigste genegenheid geschonken had. Smart, blydschap, angst en hoop, gy deeldet alles met hem : hy was u een tweede broeder..... »

« Arme Lanceloot! » zuchtte de graef.

« Lanceloot van Bisthoven beminde onze Segnorita Catalina » hernam de Dwene « gy zelf, Segnor, gy schiept behagen in die regtzinnige liefde en verzuimdet niet, by elke gelegenheid, de deugd, den moed en de heuschheid van Lanceloot, in tegenwoordigheid myner Jonkvrouw te roemen. En nochtans, Segnor, gy waert niet ongevoelig voor de bekoorlyke schoonheid van Segnorita Catalina. Zoo verre dreeft gy den edelmoed en de goedheid, dat gy de liefdezucht in uwen eigen boezem smoordet om het geluk van uwen boezemvriend te verhaesten. De lof welken gy niet ophield van Lanceloot te spreken, de gevallen die uw vindingryke geest deed ontstaen om hem in zyne wenschen behulpzaam te zyn, ontstaken eindelyk in myne Jonkvrouw de vlam eener zoete genegenheid voor uwen vriend. Het was een blyde dag — ook voor u, Graef d'Almata — toen gy in den tempel des Heeren de verloving myner Jonkvrouw met Lanceloot van Bisthoven voltrokken zaegt. Deze wederzydsche belofte, in tegenwoordigheid van ouders en magen gedaen, schieff ieder onverbrekelyk en

voor allen toeval veilig. Nog eenige dagen en de onschendbare band des huwelyks zou myne Meestersse aen uwen boezemvriend hechten. »

« Eilaes » zuchtte de graef « waerom my die droeve tyden herinnerd? lyde ik nog niet genoeg? »

Zonder eene merkbare aendacht op des graven ontroering te geven, ging de Dwene voort :

« De akelige dood brak den band, eer de zegen des priesters hem voor altyd had gesloten. De oude heer Van Ghyseghem zag zich verplicht naer Gent te vertrekken, om aldaer by de onderhandelingen over den vrede tegenwoordig te zyn. Ik bleef dus alleen met Jonkvrouw Cathelyne, in het huis dat wy sedert eenigen tyd in de Hoogstraet bewoonden. Gy weet het, heer Graef, eene doodelyke ziekte trof my plotselings; ik lag bewusteloos te bedde in eene lange ylkoorts. — Op eenen dag, dien Antwerpen met menschenbloed en met tranen in zyne jaerboeken heeft aengeteekend, vielen de Spanjaerds, met den degen in de eene hand en de vlamme toorts in de andere, van het kasteel in de stad. Moord en brand teekenden hun spoor door onze straten. — De antwerpsche burgers liepen te wapen en boden eenen hopeloozen tegenstand. Al wat spaensch was en in hun bereik viel moest tot wederwraek vermoord worden. Ik hoor nog het razende gehuil der menigte, die om u te vermoorden onze wooning

bestormde; ik hoor ook nog de wanhoopkreten van Lanceloot, die met den degen in de vuist en gansch bebloed uw leven verdedigde tegen den razenden volkshoop. Eilaes, als de *spaensche furie* (*) genoeg bloed gestort, en het vuer genoeg straten verteerd had, lag het lyk van Lanceloot met vyf degensteken doorwond; uw broeder met zyne vrouw en zyn kind waren in den brand hunner wooning omgekomen. Vergeef my, Graef d'Almata, dat ik tranen uit uwe oogen ruk: ik ben ertoe gedwongen. Langen tyd daarna, als men de zalige dooden slechts nog in het binnenste des harten betreurde, ontwaekte op nieuw in u het vuer eener grenslooze liefde voor myne Jonkvrouw Catalina. Gy dacht dat het u een pligt was, de verloofde uws afgestorven vriends gelukkig te maken, en gy smeektet om hare hand. Myne meestersse achtte niemand op aerde hooger dan u; geen man had in hare oogen een edeler hart en was meer

(*) De spaensche soldaten waren in vele maenden niet betaeld geweest en eischten hunne achterstellige soldy, met bedreiging van opstand en plundering. De inwooners van Antwerpen hadden begonnen met aerdenwerken tegen het kasteel op te werpen, om zich tegen eene verrassing te verschansen; maer Sanctius d'Alvila, opperbevelhebber der bezetting, ontbood van alle kanten de spaensche legergedeelten naer Antwerpen. Op den 4 november 1576 vallen de Spanjaerden uit het kasteel in de stad; zy moorden en branden met eene onuitsprekelyke wreedheid, steken het vuer in vyf honderd wooningen, zetten het Stadhuis in vlam en vermoorden meer dan 5,000 menschen. Over de 200 Spanjaerden verloren er insgelyks het leven. — Dien aenval noemt men de *Spaensche furie*.

der liefde weerd dan gy, heer Graef..... en toch, zy weigerde door het huwelyk haer lot aen het uwe te verbinden; ja, zy verwierp uw gebed met angst en met afgryzen, alsof gy haer schande en ongeluk haddet aengeboden. Gy weet nog, Graef d'Almata, wat nuttelooze poogingen gy hebt gedaen om haer te overwinnen, hoe dikwyls zy, voor uwe voeten knielend, onder eenen vloed van tranen u gebeden heeft van dit huwelyk af te zien. Het ware overbodig u dit alles te herhalen. — Eindelyk, door eene onverwinbare liefdezucht gedreven, hebt gy de magt haers vaders ter uwer hulp geroepen, — en wat hebt gy gedaen? Gy hebt onze arme Segnorita als een offerlam naer den autaeur gesleurd en met zedelyk geweld haer het jawoord ontwongen. Getuig ik hier van de waerheid ofte niet? »

« Ach, ik beminde Catalina meer dan myn leven! »

« Ik weet het, en wel verre zy van my het schuldig inzigt mynen heer en meester te betigten; maer gy, Graef d'Almata, weet gy de reden waerom myne Meestersse tegen u geworsteld heeft als tegen iemand die haer ongelukkig maken zou en wiens leven zy zelve met gal en bitterheid vergiftigen moest? Kent gy het geheim, dat lang als een nare droom op ons allen loodzwaer heeft gewogen? »

Zy naderde haer hoofd digter by den Graef en sprak met verdoofde stemme :

« De band, welke er tusschen Lanceloot en Catalina bestond, kon door geene magt op aerde worden losgemaakt : de dood zelve vermogt het niet. — Er leeft op aerde een kind van Lanceloot, heer Graef, een arm verborgen lammeken, het onschuldige pand der eeuwige trouw tusschen den zaligen verloofde en de lydende vrouw! »

Segnor d'Almata verbleekte plotselings en aenzag halsstarrig de Dwene, welke onder zynen yselyken blik het hoofd met benauwdheid boog. Eene zware ademing en een zonderling gorgelgeluid toonden genoeg, hoe diep deze verklaring den graef had gewond. Hem vlogen nu folterende gedachten van oneer en van schande door het hoofd; doch hy deed geweld om niet onder zyn wee te bezwyken en bleef sprakeloos zitten.

De Dwene ging op droeven toon voort :

« God heeft u nog geene kinderen verleend, heer Graef; het is u diensvolgens niet mogelyk te beseffen, met wat onweêrstaenbare magt het moederlyk gevoel eene vrouw beheerschen kan. En waert gy vader, zoo zoudt gy het toch niet begrypen. Geen man op aerde zal ooit ten volle beseffen wat het is, die drift welke als eene heilige vlam in het hart der moeder voor haer kind blyft blaken en haer zelfs nog op het doodbed, met den laetsten snik, tot God doet roepen: myn kind! myn kind! Ha, indien men zyn kind aenbidt als het in volle dardelheid en in levensweefde onder onze

oogen opgroeit, hoe moet dan de moederlyke liefde niet tot zinneloosheid worden opgevoerd, als het wicht, dat door ons het leven kreeg, ongelukkig is? Als het aen vreemde handen overgeleverd, in de wereld eenzaam dwaelt gelyk een verloren schaep, — als het door de maetschappy gedoemd is om met den vlammenden stempel der oneer te worden geteekend? Graef d'Almata, myne Meestersse heeft acht jaren geleefd zonder te weten waer het arme kind van Lanceloot verbleven was..... Zy heeft acht jaren getreurd en geweend; haer moederhart heeft acht jaren gebloed..... aen niemand dan aen my, hare dienaressse, mogt zy spreken van hare pyn, van haer bitter lyden. Zy moest u bedriegen, u, dien zy vuriglyk beminde, u, dien zy eerde als het beeld der goedheid en des edelmoeds; zy moest u bedriegen, u tergen door de geheimzinnigheid harer woorden en daden, u wonden in uw teederste gevoel, en uw leven veranderen in eene hel van verdenking, van wanhoop en van twyfel. Ach, ik heb de martelaresse zien verkwynen, ik heb den bos harer wangen zien vergaen onder den druk van het knagend verdriet, ik heb de dood allengskens tot haer zien komen. En gy zelf, heer Graef, hebt gy my niet dikwils met wanhoop gezegd: eilaes, zy zal sterven, eene geheime en onbegrypelyke kwael verteert haer? »

Een ratelende zucht van beklemde woede, was des graven antwoord. De Dwene hernam :

« Eindelyk stemdet gy toe om eene reize naer Nederland te ondernemen. Gy schonkt daerdoor het leven aen myne Meestersse weder. Na lang bedektelyk zoeken hebben wy het kind in Antwerpen teruggevonden : het leeft hier nevens uwe wooning in het Maegdenhuis. Dezen nacht wilde de ongelukkige moeder haer dochterken nog eens omhelzen, nog eens haer hart ontlasten van het overmatig liefdegevoel, — en de afscheidstranen over haer kind storten, vooraleer naer Spanje te vertrekken. De gravinne heeft hare wooning by nachte verlaten : het is eene strafbare dwaesheid, inderdaed; maer geen ander doel had zy dan het omhelzen van haer kind..... En indien gy aen de strenge waarheid van dit alles twyfelen mogt, Segnor, — in de Kloosterstraet woont eene arme soldatenvrouw met name Anna Canteels; zy was het aen wie men het kind toevertrouwde; zy weet alles..... In het Maegdenhuis hierevens woont het kind als eene stadsweeze : het is een dochterken en het heet Houten Claer. Misschien, heer Graef, zult gy de bewyzen der onschuld uwer echtgenote door nader onderzoek willen bevestigd zien..... het is een regt dat u toebehoort; maer ik smEEK u, welk ook uwe beslissing zy, Graef d'Almata, spaer de goede faem myner Meestersse, spaer de gedachtenis van uwen vriend Lanceoot, spaer uw eigen Huis van blaem en oneer! — Ik heb niets meer te zeggen; nu weet gy de gansche waarheid.....»

Reeds had de Dwene een oogenblik opgehouden van spreken als de graef met bedwongene gramschap haer zegde :

« Het is wel, verlaet deze kamer. Ha, gy moest my rust en vrede brengen, en gy hebt niets gedaen dan de bron myner wanhoop en myner pyn van plaets veranderd! Nevens de wonde, door een akelig vermoeden in myn hart geopend, hebt gy eene andere bloedende wonde geslagen.... Ik moet vrienden en magen raedplegen over hetgeen my te doen staet : dien laster wil ik van myn geschonden wapenschild gevaegd zien. Ga, laet my alleen, uwe Meestersse zal voor den nacht myne beslissing kennen..... »

Half droef, half vergenoegd, ging de Dwene ter kamer uit en bleef wat verder in den gang staen. Zy hoopte en vreesde zonder te durven raden, wat de uitslag harer pooging zou zyn. Eventwel, als zy bedacht dat hare verklaring de opbruisende woede des graven had gestild en dezelve door eene andere, doch min folterende droefheid had vervangen, verblydde zy zich innerlyk over hetgene zy had gedaen. Een enkel pynlyk vermoeden plooidde by poozen haer voorhoofd : — zou de graef van Catalina scheiden? Zou hy haer verstooten als eene schuldige echtgenote? Zou hy alleen naer Spanje vertrekken — en aldus de laetste telg der Ghyseghems met schande overladen?

Onder deze bepeinzing eindelyk gansch gebukt, ging de

Dwene tot de kamer harer Meestersse; en, erbinnen getreden zynde, sloot zy de deur met bezorgdheid weder toe.

Intusschen was de graef in zynen stoel blyven zitten, zonder zich te verroeren, en met de oogen styf en onverschillig vooruitgerigt, als iemand die wegzinkt in eenen kolk van gedachten en overwegingen.

De vlugtige rimpelen, die, van tyd tot tyd, over zyn aengezigt liepen, en de bittere lach op zynen mond, verrieden alleen het onweder dat in zyn binnenste aen het woeden was. Meer dan een half uer was hy aen dezen stryd overgeleverd gebleven, toen hy zich met wanhoop over oogen en voorhoofd wreef, als om zich te verlossen van die drukkende gepeinzen. Hy stond op, schikte met haest zyne kleederen, nam eene handvol goud uit een kistje en ging als gejaegd ten huize uit.

VII.

Gewis de graef was zyne wooning ontvlugt om een weinig verkalming onder den open hemel te zoeken; want hy wandelde eenige oogenblikken later by de stadsvesten achter de Gasthuisbeemden. Misschien had de lucht inderdaed zyn wee verzacht en zynen toorn gekoeld, vermits hy welhaest den weg naer zyne wooning insloeg en terug scheen te keeren naer de plaets waer hem zulke pynlyke slagen hadden getroffen. Maer de graef ging zyne wooning voorby en klopte aen het Maegdenhuis. Wat zyn inzicht zyn mogt zou niemand hebben kunnen raden, tenzy men, op de nydige uitdrukking van zyn gelaet, zou hebben willen voorzeggen, dat hy in het gesticht ging treden om Houten Claer met een deel zyn'er gramschap te overladen;

maer dit was niet mogelyk, de graef was daertoe te edelmoedig van inborst. Misschien dreef blinde yverzucht hem aen om ten minste de oorzaak van het ongeluk en de bitterheid zyns levens te zien, of welligt had folterende twyfel hem weder overwonnen en aengedreven om met eigene oogen te onderzoeken, of niet een snood bedrog onder de woorden der Dwene verborgen lag.

Hoe het zy, toen de poortieresse hem opende, eischte hy op gebiedenden toon dat men de Bestierster roepen ginge.

De poortieresse leidde hem in de spreekkamer en liep met haest naer het achtergebouw, waer de Moeder bezig was met den arbeid aen hare meiskens uit te deelen. Zy liet deze bezigheid staen en kwam naer de spreekkamer, zonder te vermoeden wie het was, die haer wachtte. Als zy den graef erkende verschoot zy zigtbaer en eene angstige bleekheid ontverwde haer gelaet.

« Vrouwe » sprak Segnor d'Almata met bitteren grimlach « het schynt dat myne tegenwoordigheid u verrast en u beven doet. Ga, hael het meisje dat Houten Claer heet : ik wil ze zien ! »

Nu begon de bange Moeder inderdaed te beven en mompelde een onverstaenbaer antwoord.

« Welnu? » hernam de graef « is het noodig, vrouwe, dat de Bestierders des Huizes zich met de zaak bemoeijen? Vergt gy een uitdrukkelyk gebod van hunnentwege? »

« Ach, neen, neen! » smeekte de Moeder.

« Spoedig dan, voldoe aen myn verlangen. »

Maer de Moeder stond gansch verbluft en stamelde :

« Ja, ja, heer Graef, ik geloof dat zy is uitgegaen; ik zal gaen zien! »

« Vrouwe, gy wilt my bedriegen » riep de graef met gramschap « het mogt u berouwen! »

De Moeder verliet de kamer zuchtend en begaf zich naer het achtergebouw, van waer zy welhaest met Houten Claer terugkwam. Onderwege zegde zy tot het kind :

« Clara, het is de graef d'Almata, de man van uwe beschermster. Hy ziet zoo zuer en is zoo kwaed! Gy moet hem heel vriendelyk zyn, hoort gy, kind. »

« Ja, Moeder, myne beschermster heeft het my ook bevolen; maer zy heeft gezegd dat hy zoo goed is? »

De Moeder had geenen tyd om op deze bemerking te antwoorden, vermits zy nu voor den dorpel der spreekkamer gekomen was. Zy bood Houten Claer den graef aen en bleef by de deure staen, met het vast besluit, voor gebed noch geweld te wyken, indien de graef van haer mogt eischen Houten Claer met hem alleen te laten; de bange vrouw vreesde dat hy het arm kind mogte misdoen.

Houten Claer ging sprakeloos voor den graef d'Almata staen en zag hem met haren gewoonen zoeten glimlach in de oogen. De Segnor had eerst zynen blik met sture gram-

schap op het kind gerigt; maer nauwelyks had hy den indruk van dit engelengelaet ondergaen, of alles veranderde in zyn hart en op zyn aengezigt. Bevend van aendoening en verbaesd staerde hy op de twee hemelblauwe peerlen, die als vonken eener beminnende ziele hem toeglansten, en op dit lieve mondelyn, rondom hetwelk een onweërstaenbare tooverlach dartelde. Hy ook, hy de vertoornde, de gewonde echtgenoot, moest zwichten voor de magt van eenen kinderoogslag!

Het was echter de reine schoonheid van Clara niet, die hier een wonderwerk wrochten zou : iets anders deed den graef van ontsteltenis beven en zyne oogen met een onbegrepen gevoel glinsteren. Het meisje geleek aen haren vader : uit dit zuiver en streelend gelaet smeekte de zalige Lanceloot om medelyden voor zyn kind, om genade voor zyne verloofde! De graef zag zynen boezemvriend voor zich staen, hem scheen het dat zyne dierbare stem aen zyne ooren bad, en nu was het hem niet meer mogelyk zyn gezigt af te keeren van wezenstrekken, waerin hy, als in een geopend boek, de schoonste, de gelukkigste stonden zyns levens verhaeld en aengeteekend zag.

Niet meer kunnende weërstaen aen het gevoel dat in zyn hart opwelde, deed hy een teeken aen de Moeder dat zy vertrekken zou. De aendachtige vrouw had reeds bemerkt dat alle gevaer voorby was; zy had in haer zelve gejuicht

over de betoovering van den graef, dien zy door Clara's zoete bekoorlykheid overwonnen waende. Nu boog zy zich eerbiedig en verliet de kamer.

Zoohaest de Segnor d'Almata zich met het meisje alleen bevond, gaf hy den vryen loop aen de aendoeningen die hem schokten; hy bragt de regter hand voor de oogen; en, terwyl hy met de andere de hand van Clara vatte, stortte hy in stilte eenen vloed van tranen, welke zynen boezem schenen te ontlasten van al het wee dat er zich had in opgehoopt. Onderwyl streelde het kind zyne hand met het merkbaer inzicht om den lydenden man te troosten.

Eenige oogenblikken daerna verkalmde de storm in het hart des graven. Hy begon op nieuw het kind te bezien; maer ditmael was zyn aengezigt door vreugde verhelderd en hy scheen den zoeten glimlach op Clara's lippen te roepen.

« Ach, lief kind » sprak hy in tamelyk goed Nederduitsch « gy kent my dan, daer gy my zoo vriendelyk aanziet? »

« Gy zyt immers de graef d'Almata? » antwoordde het meisje « myne beschermster ziet u geerne en zy heeft my gezegd dat gy zoo goed zyt! Dan moet ik u immers ook geerne zien, heer Graef? »

Segnor d'Almata hief het kind op zyne knie, en het met liefde streelende vroeg hy :

« Kent gy uw vader! »

« Myn vader is in den hemel » zuchtte Clara « hy bidt God voor my..... ik heb hem nooit gezien. »

« Ik wel » zegde de graef « ik heb hem wel gezien en gekend, kind lief; hy was my een dierbare vriend en een broeder. Ik heb hem bemind, ach, zoo zeer! De tranen die ik daer stortte, hebt gy uit myne oogen gerukt, want gy gelykt hem wonderlyk! »

Onder de streelingen des graven was Houten Claer volgens hare gewoonte spoedig tot zoete gemeenzaemheid overgegaan. Nu zy hoorde dat de Segnor haren vader had bemind, was alle schuchterheid uit haer verdwenen. Zy bragt hare armkens om zynen hals en hem op de wang kussende, zegde zy op den vleijendsten toon harer stemme :

« Dat moge God u loonen, dat gy mynen vader hebt bemind..... en daerom zie ik u ook heel geerne! »

« Kent gy ten minste uwe moeder? » vroeg de graef. Houten Claer boog het hoofd en antwoordde niet.

« Aenbiddelyk kind! » riep d'Almata met ontroering « dit geheim wilt gy niet verraden; maer liegen kan uw zuiver hart ook niet. Neen, neen, zeg het nooit aen geen levend mensch op aerde! — Ha, gy zoudt ongelukkig zyn? Ik zou de stem uws vaders miskennen, zyn gebed verwerpen..... en myn leven vergiftigen door de knaging des gewetens? Ondankbaer zyn en liefde beloonen met

haet?... Kind, kind, dank den goeden God in uwe reine gebeden. Uw zoete lach heeft twee menschen van de dood gered; twee menschen, waarvan de eene u dierbaer is en de andere u dierbaer worden zal door zyne weldaden..... Gevoelt gy inderdaed eene neiging om my te beminnen, Clara? »

« Ach, vraeg dit niet, heer Graef, gy zyt immers de beste vriend myner beschermster? Moet ik u dan ook niet beminnen? En gy zyt zoo goed, zegt zy, zoo goed en vriendelyk voor haer! Daerom zal ik u altyd, altyd geerne zien. »

De graef aenzag het meisje stilzwygend. Een onuitlegbare lach van zaligheid blonk op zyn gelaet en hy streeelde het kind niet alleen met vriendschap, maer tevens met dankbaerheid. De troost welke hy genoot, by de omwenteling in zyne gedachten ontstaen, het geluk dat hem vervoerde by het vormen van edelmoedige ontwerpen die zyn leven in eenen hemel van vrede en van liefde konden herscheppen, — al deze gevoelens vloten over zyn hart als een verkwikkende stroom, en hy aenschouwde met een soort van bewondering het eenvoudige kind, dat dezen zoeten balsem in zynen hygenden boezem had gegoten.

Alsof eene stem in zyn binnenste eensklaps hadde gesproken, stond hy op en zegde tot Houten Claer :

« Men zou zich wel gansche dagen met u kunnen verge-

ten, streelende maegd dat gy zyt! Kom, dat ik u eenen goeden zoen geve : misschien zal ik aen u vrede en geluk verschuldigd zyn. — Maer gy zult niets zeggen van hetgene hier geschied is, niet waer? Kom, omhels my nog eens, ik hoop dat het de laetste mael niet zyn zal. Ga nu maer naerbinnen, en zeg niets : gy zult gelukkig worden, Clara. »

De graef verliet de kamer en sprak nog eenige geheimzinnige woorden met de Moeder van het Maegdenhuis, die niet zonder angst onder de poort was blyven wachten. Wat de graef haer gezegd had moest haer zeer verblyd hebben, want zy groette hem lachend en luidruchtig, waerna zy juichend tot Clara liep, haer met de handen van den grond ophief en in de uiterste vreugde haer begon te zoenen.

Segnor d'Almata deed zich intusschen de poort openen en begaf zich met versnelde stappen naer het midden der stad. Langen tyd daarna bevond hy zich in de Kloosterstraet; en later zagen zyne bekenden hem de trappen van het Stadhuis beklimmen. Dien dag moest hy gewis op vele plaetsen geweest zyn en haestige zaken hebben afgedaen; want hy was voor de tweede mael in het Maegdenhuis geweest en was eventwel dan nog niet in zyne wooning gegaen

.

Het was omtrent vier ure des namiddags; de gravinne zat gansch afgemat, uitgeweend en neêrgedrukt in haren stoel; de Dwene bad, op weinig afstand van haer, in stilte aen eenen roozenkrans.

In het hart der Segnora was nu wel minder schrik, maer ook misschien veel meer verdriet; zy had uit Ines verstaen, dat haer echtgenoot aen de waerheid had geloof gegeven en nu niet meer vervolgd was door het pynend gedacht, dat zy hem ontrouw was geweest; eventwel zy had insgelyks begrepen, dat hy haer verlaten wilde en alleen naer Spanje vertrekken zou. Daer zy haren man vurig beminde en aen hem gehecht was door banden van dankbaerheid en van liefde, was deze zekerheid haer een harde slag, dien zy met lydzamen angst te gemoet zag, gelyk iemand die verpletterd nederbukt onder het lot.

Terwyl zy in haer binnenste weende en treurde over het verlies van alles wat haer het duerbaerst was : van hare eer, van haren goeden echtgenoot; terwijl zy beefde, by het gedacht, dat hy welligt in zynen toorn, woorden kon hebben gesproken, die den openbaren smaed op haer en op haer kind mogten doen vallen, — terwijl zy dus gansch in drukkende overpeinzingen verzonken lag, ging de deur open en de graef d'Almata verscheen in de kamer.

Met eenen luiden gil sprong de Segnora regt; zonder

haren man te durven bezien viel zy op de kniën voor hem neder en riep met opgehevene handen :

« Genade, genade, Graef d'Almata! Ik heb misdaen, ik ben schuldig, ik verdien uwe wraek, uw misprijzen, uwen haet. Ach, doe met my naer uwen wille. Maer, by de bittere passie onzes Heeren, verwyder my niet van u, doe my niet zoo wreedelyk sterven! Laet my uwe dienstmeid, uwe slavinne zyn; maer dat ik uwe voetstappen volgen moge. Calisto, Calisto, ach, verwerp my niet! Ik zal u myn kind opofferen....! En, indien God my de magt ertoe verleent, ik zal het gansch vergeten om myne schuld te boeten..... »

De graef liet haer den tyd niet om voort te gaen; hy hief haer van den grond op en zoende haer op het voorhoofd.

Dit bewys van liefde verraste de Segnora zoodanig, dat zy zich byna magteloos tegen de borst haers echtgenoots vallen liet. Hem met ongeloovige verbaesdheid in de oogen ziende, riep zy :

« Ach, heb medelyden met my.... ik worde zinneloos.... maer neen, gy zyt het wel, Calisto..... en gy haet my niet, gy lacht my toe....? »

Zy hing hygend en als in zaligheid bezwykende aen den hals haer echtgenoots, die haer liefderyk bleef aenschouwen.

« Dank, dank » zuchtte zy « gy hebt my dus vergiffenis

geschonken? Gy acht my nog uwer vriendschap weerdig? Ik zal u mogen beminnen — u aenbidden als het beeld der goddelyke goedheid? Calisto, wees gezegend! »

De graef nam den arm der Segnora van zynen schouder, en, haer met teederen lach tot by het venster leidende, wees hy haer eenen stoel; hy ging nevens haer zitten, greep op nieuw hare hand en sprak :

« Ik heb een doodend verdriet doorstaen, het is waer : eene yselyke verdenking heeft my het hart verscheurd, — niemand kan zeggen wat ik geleden heb; want ik bemin u, dierbare Catalina, en ik dacht..... maer ik had ongelyk; spreken wy, zoo lang ons God te samen op aerde laet, daer niet meer van. Er is my heden een geluk overkomen dat my tot de uiterste blydschap zou opvoeren, indien uw vriendelyk aenschyn daertoe niet voldoende ware. »

« Een geluk? » viel de gravinne hem in de rede « een geluk aen u, Calisto? o, daervoor zy God gedankt! »

« Luister » hernam de graef met geheimzinnigen doch vrolyken nadruk « gy weet wel, Catalina, dat myn zalige broeder met zyne echtgenote in hunne wooning verbrand zyn, op den bloedigen dag der Spaensche Furie. Hun kind was insgelyks, volgens het zeggen van eenige geburen, in de vlammen omgekomen; maer gy herinnert u immers wel, dat anderen beweerden dat zy een spaensch soldaet het kind hadden zien uit de vlammen halen? »

« Ik herinner het my niet. »

« Misschien hebt gy het vergeten » ging de Segnor voort. « Gy weet, Catalina, hoe ik mynen broeder beminde; gy zult dus ook begrypen wat vreugde my moet vervoerd hebben, toen ik heden, door een onverwacht toeval, het kind myns broeders heb ontdekt. »

« Het kind uws broeders? » riep de gravinne als aen de waerheid dier tyding twyfelende.

« Het kind van Segnor Alonzo? » herhaelde de verbaesde Dwene.

« Ja, ja » zegde de graef « het kind van Don Alonzo d'Almata, mynen zaligen broeder, — en geen twyfel blyft er : ik heb de getuigenis van den spaenschen soldaet door Schepenbrieven doen bevestigen en ben in bezit van andere onwederlegbare bewysstukken. En nu, luister met aendacht op hetgeen ik u zeggen ga, Catalina. — De Hemel heeft ons huwelyk met geene kinderen gezegend; de dochter myns broeders..... »

« Het is eene dochter? » riep de gravinne.

« Een allerliefste kind, schoon en bevallig als een engel! » antwoordde Segnor d'Almata. « Zy is, krachtens regt en wet, myne eenige erfgename. Daer zy tot nu toe al de zorgen niet heeft genoten, welke de laetste telg der d'Almata's betamen, ben ik voornemens het kind in myne wooning en onder myne oogen te

doen opvoeden. Ik heb eene oorkonde van aenneming onder behoorlyken zegel doen opstellen. Zy wordt myn kind en wettige erfgename..... In het openbaer en met de grootste ruchtbaerheid zal ik haer herstellen in het huisgezin, waeruit een droevig ongeluk haer gerukt heeft : zoo zal iedereen haer eeren volgens hare hooge geboorte. Ik hoop, lieve Catalina, dat gy haer toelaten zult, u als hare moeder te beminnen; wat my betreft, ik wil dat ze my steeds met den naem van vader noeme..... Niet waer, gy zult het arme kind om mynentwille beminnen? »

Het was met eene zekere neêrslagtigheid dat de gravinne antwoordde :

« Ach, dat zy kome! Ik zal haer lief hebben omdat zy van uw bloed is. »

« Catalina » zegde de graef op stillen toon « ik weet welk gedacht u bedroeft; maer daerin zal ook voorzien worden : ik zal u helpen. Wy zullen samen werken tot het geluk van al wie aen een van ons beide dierbaer is. Zoo is het goed, niet waer? »

« O, heb dank, heb dank! » zuchtte de gravinne, terwyl hare oogen van vreugde blonken.

« Welaen dan » sprak de graef opstaende en aen zyne stem eenen plegtigen toon gevende « dit zy het pand onzer verzoening en onzer liefde. Ik schenk u het kind myns

broeders. Wees zyne moeder gelyk ik zyn vader wil zyn : het is een schoone band tusschen ons, Catalina. »

Dit zeggende reikte hy der gravinne een perkament waeraen groote zegels hingen, en dan voegde hy by zyne rede :

« Het is gevoeglyk dat eene moeder wete hoe haer kind heet. »

Met nieuwsgierigheid, doch zonder haest, ontplooidde de gravinne het perkament ; maer nauwlyks had zy haer oog erop geslagen, of een luide schreeuw ontvloog haer en zy riep, terwyl zy knielend voor den graef nederzank :

« Clara ! myne Clara zal uw kind zyn ! God, het is te veel.... ! »

Meer kon zy niet zeggen ; zy zank ontzenuwd en magtelooos in de armen haers echtgenoots, die haer van den grond had opgeheven.

De Dwene stond nevens den graef d'Almata en kuste weenend zyne handen.

VIII.

Het was een edelmoedig en gelukkig gedacht van den graef d'Almata geweest, Houten Clara voor het kind zyns broeders te doen doorgaen. Door dit middel ontsnapte de daedzaak der aenneming aen alle uitleggingen, en de eere zyner echtgenote aen alle verdenking. Het was hem aldus mogelyk geworden de Segnora en haer dochterken gelukkig te maken, de gedachtenis van zynen vriend Lanceloot een dankbaer offer te brengen en zelf in de grenslooze liefde van Catalina eene belooning te vinden. Na tien jaren van verdriet en twyfel ging nu voor hem een vrolyk en vreedzaam leven beginnen; geen geheim zou er nog tusschen hem en zyne echtgenote, als een noodlottige scheidspael

opgerigt staen; geene verkwyning, geene wanhoop meer : liefde en dankbaerheid zouden zyne baen met bloemen van teedere gemeenzaemheid en van levensvreugde bestrooijen. Daerenboven, de Hemel had hem een kind geschonken, een kind dat door velerlei banden aen hem gehecht was en dat hy inderdaed nu reeds als een vader beminde.

De graef was geen man om een werk onvoltooid te laten, bovenal wanneer edelmoed en goedheid hem inspraken. Hy had Anna Canteels en haren man eene goede lyfrent geschonken om hunne doelmatige verklaringen en hunne stilzwygendheid te koopen; deze lyfrent zou na tien jaren worden verdubbeld indien het geheim van Clara's geboorte tot alsdan ongeschonden bewaerd bleef. Het spreekt van zelve, dat deze arme lieden zich bereid toonden om gansch tot den wille des graven te staen, te meer daer hetgeen hy van hen eischte alleenlyk strekte tot het plegen eener goede daed. Zy verklaerden diensvolgens voor de Schepenen der stad Antwerpen dat Clara het kind was van Don Alonzo d'Almata en lieten daer van, in tegenwoordigheid des graven, eene oorkonde opstellen, waerin het Weesmeisken de namen van Brigida, Clara, Juana, Condesa d'Almata ontving.

Dit alles was echter nog niet genoeg. Om de gebeurtenis dezer wonderdadige terugvinding voor allen twyfel en allen kwaedwilligen uitleg te beveiligen, had de graef zorg

gedragen dat de zaak met al hare byzonderheden in de stad bekend wierde. — En al hadden de honderde stemmen, die uit het Maegdenhuis het nieuws onder de bevolking verbreidden, niet voldoende geweest om het verhael der zonderlinge geschiedenis algemeen te maken, de midelen door den graef aangewend zouden voorzeker wel alleen dit doel bereikt hebben.

Geen wonder diensvolgens, dat men in de stad van niets sprak dan van het zonderling lot van Houten Claer, en dat honderde persoonen, zelfs uit de hoogste standen der maetschappy, zich in het Maegdenhuis aanboden, met de hoop van het kind te mogen zien. Dezen werden echter in hunne verwachting te leur gesteld; want het meiske was reeds, door bevel der heeren Wethouders, aen haren gewaenden Oom, den graef d'Almata, overgeleverd.

Het kind had men voorzigtigheidshalve insgelyks aen de waarheid zyner geschiedenis doen gelooven; — men vergenoegde zich met het nooit by iemand alleen te laten, om alle antwoord op nieuwsgierige of onbescheidene vragen te voorkomen.

Reeds dry dagen was het feest onder de Meiskens in het Maegdenhuis. Uit hoofde van het wonderlyke feit zagen de heeren Bestiërders al het een en ander door de vingeren,

en lieten de Moeder toe, gedurende deze week niet al te zeer op het volbrengen der arbeidstaek aen te dringen. Geene enkele Weeze was er, of zy had van den graef eene weldaed, en van Clara een geschenk tot aendenken ontvangen. In den spaerpot van elk meisken was eene beduidende begiftiging gestort; de toekomst der Moeder en haers echtgenoots was verzekerd. Daerenboven was elke Weeze in bezit van kleine gouden of zilveren voorwerpen, die zy aen haren dagelykschen arbeid gebruiken kon, of later, als vrye vrouwe, tot haren opschik mogt aenwenden. Het was echter niet uit het genot dier giften, dat het ongemeen leven en de uitgelatenheid onder de Weezen ontstond.

De oudsten en behendigsten, waeronder Trees de Beuzelaerster zich door hare luidruchtigheid onderscheiden deed, waren in den vroegen morgen bezig met ook een aendenken voor Clara te maken; — de vreugde en de nieuwsgierigheid der andere Weezen waren oorzaak, dat er alsdan niet veel tucht in de werkzael heerschte; want zy stonden alle oogenblikken op, om te zien hoe verre de arbeid mogt gevoorderd zyn.

En inderdaed, het was wel de moeite weerd om te zien, dit ootmoedig pand van liefde en dankbaerheid, waeraen zoo vele arme maegdekens, met het zweet der haest op het aenschyn, werkten. Trees de Beuzelaerster had de woorden

ervan uitgevonden en Meester Jan, van den Rozier, had de patroon geteekend en afgezet. Het was een prachtdoek waerop men, benevens eenige ligte versierselen, de volgende woorden in zyde van allerlei kleuren en in goud- en zilverdraed aen 't borduren was :

GEMAECKT TER EERE
VAN
DONA BRIGITTA, CLARA, JOANNA, GRAVINNE D'ALMATA,
DOOR
HARE VORIGHE GHESELLINNEN ENDE NU OOTMOEDIGHE DEERNEN
DE WEESEN UYT HET MAECHDENHUYS TE ANTWERPEN
1589.
GODT GHEVE HAER GHELUCK OP AERDE ENDE
HIER NAMAELS DE EEUWIGHE SALICHEYT
AMEN.

Omtrent tien ure des voormiddags riep Trees de Beuzelaerster met luider stemme :

« Heil, heil ! zusters, het is gedaen ! Nog wat knippen en zuiveren, en wy smyten het van de rame ! »

Een algemeen vreugdegeschater begroette de blyde tyding. Trees liet de anderen de laetste hand aen het werk leggen en zegde, terwyl zy naer de deur sprong :

« Ha, hy komt ter goeder ure, de hovenier van Ter-
zieken! Ziet, wel dry manden! De bloemen nu, de
bloemen! »

De manden met bloemen werden in de kamer gebragt
en men begon een groot getal kleine tuilen te maken,
hetgeen, in alle geval, niet zonder woordentwist en krakeel
geschiedde. Eventwel, daer het niet ernstig was, kwam de
Moeder er niet tusschen. Integendeel zy aenzag het alles
met blyden lach.

Een half uer later stonden de Maegdenmeiskens, elk
met een bloementuil in de hand, op de plaets en onder
de poort in reijen geschikt; zy hadden haer beste gewaad
aengetrokken en blonken van reinheid; hare harten klop-
ten; het verlangen had hare aenzigten gekleurd; hare
oogen glinsterden van levensvreugd. Voorwaer, de bloemen
verbleekten by die levende roozen; want, de schoonste
tuil, dien een menschelyk oog aenschouwen mogt, was
gewis die vlugt frissche maegden, wier natuerlyke bekoor-
lykheid door geen vreemd toisel was verminderd noch
verduisterd.

Aen het hoofd van den stoet, achter de geslotene poort,
stonden de vier oudste Weezen des Maegdenhuizes :
Lange Mie, Trees de Beuzelaerster, Geertruid de Kwezel

en Anna Moeijal, — houdende by de vier hoeken een rood fluweelen kussen, dat een Regent des Huizes geleend had, en waerop nu het geschenk voor Clara gespreid lag.

Terwyl de Weezen dus het teeken schenen te wachten om uit te trekken, hoorde men in de Gasthuisstraet het ryden van koetsen en het stampen van onrustige peerden. De Vader van het Maegdenhuis kwam eenige oogenblikken daarna aengeloopen en wierp de beide poorten wyd open. Langzaam en statig trokken de Maegdekens den Huize uit, onder toevloed eener groote menigte volks, die een goed gedeelte der Gasthuisstraet vervulde en met geweld voortdrong om den stoet van digtby te mogen zien. De poort der nevenstaende wooning werd insgelyks geopend, en Clara, als eene edele jonkvrouw in allerkostelykst gewaed gekleed, trad eruit, aen de hand des graven en der gravinne d'Almata. Haer volgden een groot getal bekenden en vrienden, waeronder Zuster Cathelyne uit het Falconsklooster en meester Huygens, de orgelspeler der hoofdkerk, zich insgelyks bevonden. Clara werd geleid tot by de vier maegden, die haer het geschenk der Weezen aanbieden moesten. Terwyl het kind met kloppend hart den schoonen glinsterenden doek beschouwde, wilde Trees de Beuzelaester haer, in name harer vorige gezellinnen, een soort van aanspraak doen; doch by het tweede woord dat de rede-naerster sprak, versmoorde de stem in hare keel en zy

borst los in overvloedige tranen. Dit voorbeeld volgden niet alleen de dry andere geschenkdraegsters, maer Clara-zelve begon te weenen. De gravinne bedankte de Maegden voor haer vriendschappelyk aendenken, en dacht door troostende redenen een einde aen der Meiskens droefheid te stellen. Het gelukte echter niet; want men weet het, niets is onder vrouwen meer aenzettelyk dan tranen. Daerenboven, Clara had zich snikkend aen den hals van Trees de Beuzelaerster geworpen; de andere Weesmeiskens hadden dit tooneel met diepe ontroering aenschouwd. Ook zag men nu in den ganschen stoet niets anders meer dan voorschooten die langzaam aen de oogen gebragt werden. Al de Weesmeiskens hadden hare aengezigten verborgen en weenden in stilte.

Na eenige oogenblikken oordeelde de graef dat het tyd was om een einde aen deze treurige bewyzen van liefde te stellen. Hy zegde eenige woorden tot Clara en leidde haer tot het rytuig, dat op eenige stappen van daer wachtte; hy zelve en de gravinne klommen de reiskoets in; de lakeijen sprongen er achter op, de koetsier zweefte kletsend door de lucht..... en de reizigers verdwenen in de rigting der Keizers- of St-Jorispoort, de heirbaen naer Brussel.

Arme Weezen! zy hadden met zooveel vreugde aen haer geschenk en aen die bloemtuijen gearbeid! Zy hadden zich zoo zeer verheugd in de blydschap, welke zy waenden

dat Clara in dit bewys harer dankbare liefde vinden zou.....
en nu gaen zy daer allen met het hart vol rouw en den
voorschoot voor de oogen! Nu keeren zy stilzwygend en
neêrgedrukt terug, om haer verdriet in het Maegdenhuis
te gaen verbergen, en in vryheid over het verlies der
engelachtige gezellinne te treuren!

IX.

Het was wel vyftien dagen later; de Weesmeiskens wandelden, gedurende het rustuer, op de opene plaets en schenen bezig met het byeenzamelen van geld; want ieder meiskens, door Lange Mie opgeroepen, bragt een koperen muntstuk in den voorschoot van Trees de Beuzelaerster. Omtrent het midden der plaets stond een oude man op eene ladder aen een steenen Lieve-Vrouwenbeeld te arbeiden. De tyd had het beschadigd : er waren eenige uitstaende vouwen der draperyen afgevallen, en hy was bezig met ze in hare eerste gedaente te herstellen. Gewis de oude gryze beeldhouwer moest in het Maegdenhuis zeer bekend zyn; want de Meiskens wisselden met hem allerlei onschul-

dige scherts en vriendelyk woordenspel. Op eens ontstond er in eenen hoek der plaets een hevige redetwist tusschen Anne Moeijal en lange Mie, over een vraegpunt dat zeer gewigtig zyn moest; want de andere Meiskens kwamen er met groot geschater tusschen. Als die snappende beraedslaging lang genoeg geduerd had, riep Trees de Beuzelaerster met luider stemme :

« Kom, kom, dat duert nog tot Paschen! Wat kent gy daarvan, Moeijal? Wy zullen het maer seffens aen Meester Steven vragen, — die zal zeggen of het mogelyk is. »

Meester Steven keerde zich om op zyne ladder, om regter te zyn over het geschil; doch hem klonken ter zelfder tyd zoo vele verwarde vragen in de ooren, dat hy geen enkel woord verstaen kon.

« Ho, ho, ge zyt altemael van de spanader gesneden, dat weet ik wel, eksterachtige maegdekens! » riep hy, terwyl hy met de handen lachend voor het aengezigt wemelde als om eenen zwerm vliegen te verjagen « genoeg, genoeg! om Gods wille, zwygt, — of ik kryge nog eene draeijenis en valle van de ladder. Wilt ge den ouden Steven arm of been zien breken? Schei uit! Schei uit! »

Trees de Beuzelaerster, met harder te schreeuwen dan de anderen, behield eindelyk, volgens gewoonte, de overwinning, en zegde :

« Nu, laet my de zaak uitleggen, en spreek dan naderhand als het u niet aenstaet..... met dat schreeuwen altemael! »

« Ge zyt gy de grootste schreeuwster van allen » mompelde lange Mie « zoo is het gemakkelyk altyd gelyk te halen. Zie nu maer dat gy de waerheid kunt zeggen, als het mogelyk is! »

Trees de Beuzelaerster lette op dien schimp niet en riep tot den beeldhouwer :

« Meester Steven, zeg gy het liever, of het zyn kan. Wy hebben van de heeren Bestierders oorlof gekregen om alle weken eenen penning samen te leggen om een conterfeitsel van Houten Claer te laten maken. Clara is nu naer Spanje vertrokken, en geen schilder heeft haer ooit gekend. Lange Mie beweert dat een schilder niet noodig heeft iemand gezien te hebben om zyn conterfeitsel te maken. Is dit waer? »

Meester Steven schoot in een luiden lach en antwoordde :

« Ja, ja, het is mogelyk..... »

« Ziet gy wel! » riep lange Mie zegepralend.

« Ja, ja » hernam de oude beeldhouwer spottend « het is zoo veel mogelyk als dat ik dezen avond de kapuin zou opsmullen, die tegenwoordig aen het spit van den grooten Turk aen 't braden is! Lange Mie, gy moest eens met de gauwte eenen haek aen mynen mantel zetten..... het is

waer ik heb van myn leven geenēn mantel ryk geweest; maer dit doet er immers niets toe, Mieken? »

De Weezen begonnen allen schaterend te lachen, tot groote spyt van Lange Mie, welke vergramd en beschaemd van daer wegliep.

« Ziet gy nu wel » riep Trees de Beuzelaerster tot hare gezellinnen « dat het niet zyn kan? Wy hebben al wel geld samen te leggen om een conterfeitsel te doen maken, — en er is geen kunstenaer die Houten Claer gekend heeft! »

« Ho, ho, Trees, wat zegt gy daer? » vroeg meester Steven « geen kunstenaer die Houten Claer gekend heeft? — en voor wie of voor wat aanziet ge my dan? Ik, die den schoonen autaer in uwe kapelle gansch alleen heb gemaekt? »

« Ja maer, Steven, gy maekt toch geene conterfeitsels? »

« Hoe, wat, geene conterfeitsels? Het is anders wat schoons, zoo wat rood en blauw te saem gekletst, dat die Signors van den Borstel een conterfeitsel durven noemen. Als ge er met de hand overwryft, 't is nietmetal, dan eene armzalige oogverblindung! Maer sprèekt my van een gehouwen beeld! Dat is natuer; ge kunt het zien, tasten en voelen..... kom, gy weet dat ik het hoofd van Houten Claer nog eens in potaerde heb nagebootst, als schetse voor den engel die op den autaer staet. Laet my haer conterfeitsel in hout maken? »

« In hout! in hout! » riepen de meiskens spottend.

« Ja, in hout » hernam meester Steven « ge schynt er om te lachen; maer, kinderen lief, waer zyn uwe zinnen? Houten Claer in hout, is er iets zoo klaer? »

Dit zonderling woordenspel gaf de overwinning aen den beeldhouwer. Hy werd gelast met het bytelen van een houten conterfeitsel van het Weesmeisken Clara, en bedong op voorhand den loon zyns arbeids.

Eene maend later, op eenen morgen, kwam meester Steven het Maegdenhuis binnen, met Houten Claer op zynen schouder.

Het beeld van meester Steven staet heden nog in het Maegdenhuis, onder de poort, ter linker zyde, en dient als pyler aen de leun van den trap, op dezelfde plaets waer Houten Claer zoo dikwyls in hare slaepwandelziekte had gezeten.

EINDE.

